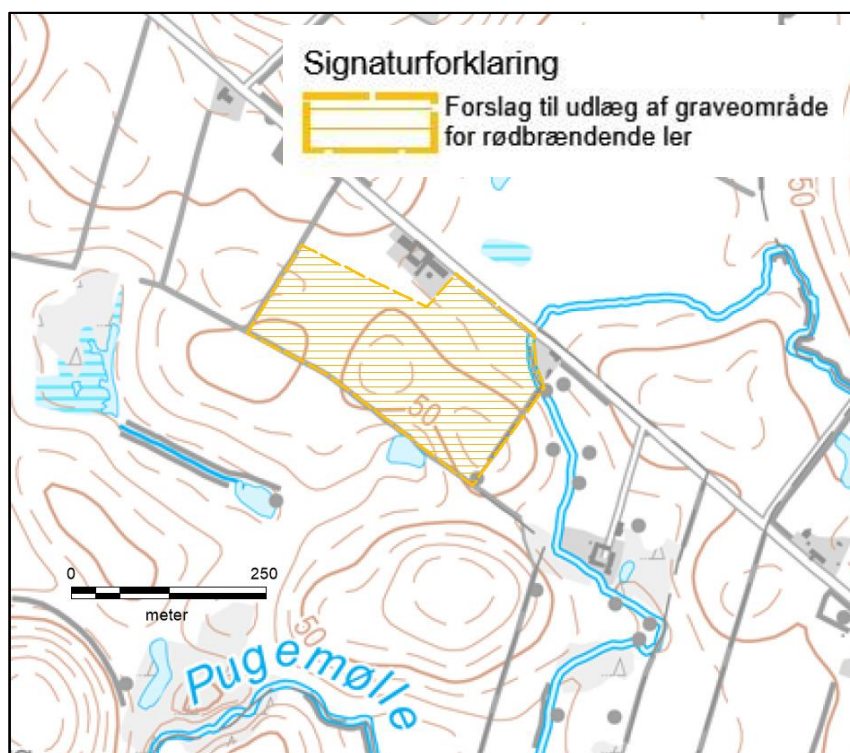

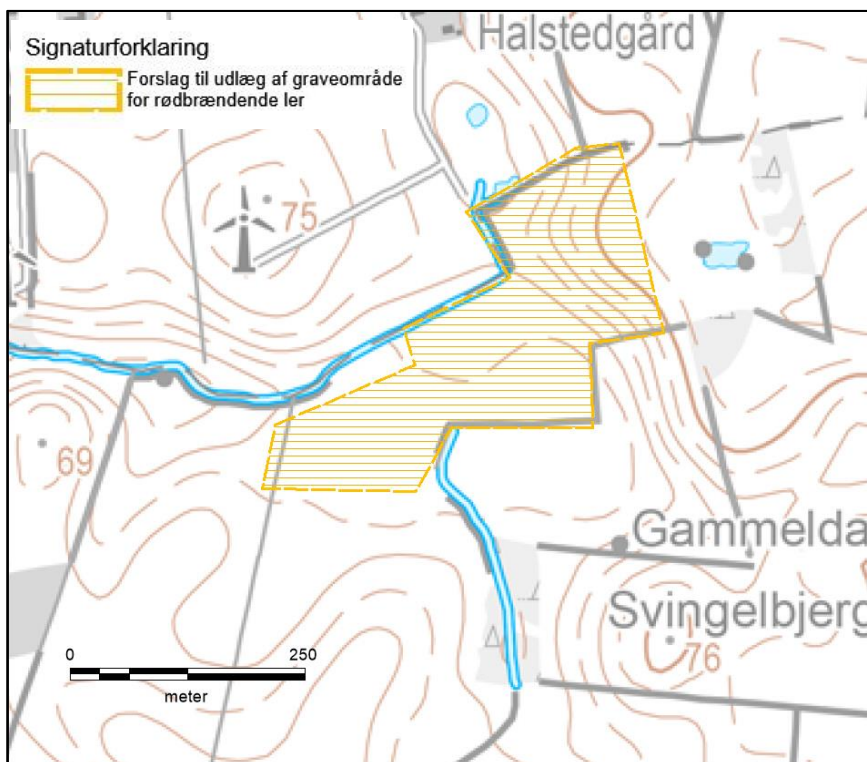
Forslag til udlæg ved Barløse, Søllested og Voesbjerg i Assens Kommune

Regionsrådet har under inddragelse af miljøvurderingerne for Barløse, Søllested og Voesbjerg og ressourcesituationen vedtaget at foreslå områderne ved Barløse, Søllested og Voesbjerg udlagt som graveområder for rødbrændende ler. I forhold til forslaget fra Strøjer tegl er området ved Voesbjerg reduceret så det ikke omfatter arealer der er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

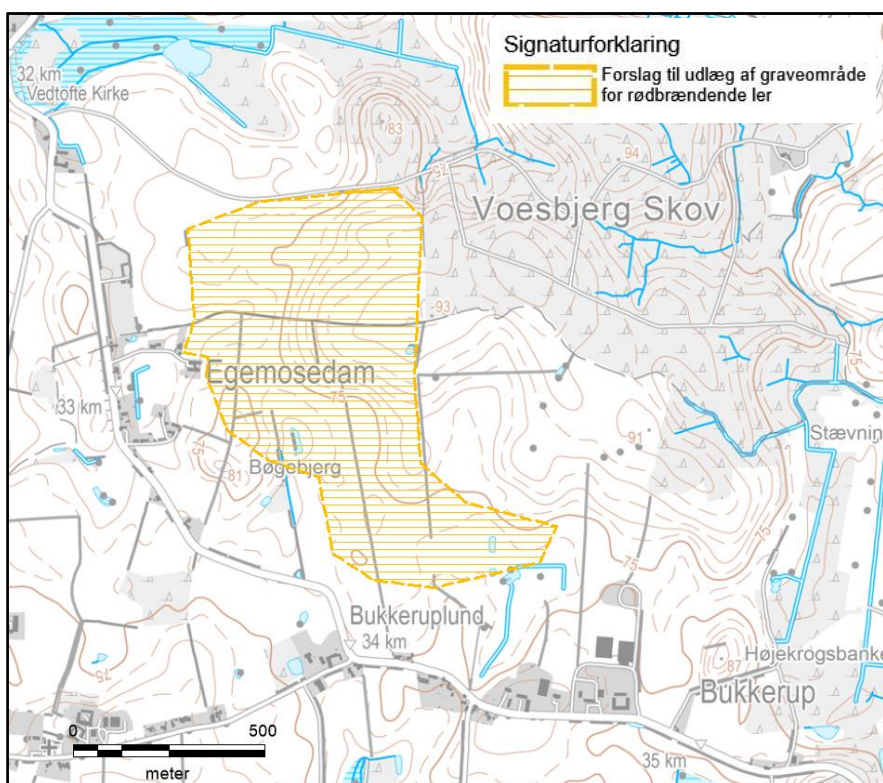
Nedenfor ses de indkomne forslag til graveområder for rødbrændende ler.

Figur 2. Forslag til graveområde for rødbrændende ler ved Barløse

Figur 3. Forslag til graveområde for rødbrændende ler ved Søllested

Figur 4. Forslag til graveområde for rødbrændende ler ved Voesbjerg

Vurdering

De tre forslag til graveområder for rødbrændende ler er miljøvurderet, og miljørapporterne fremgår af tre særskilte rapporter.

Det vurderes at gravning i områderne Barløse og Søllested vil være mindre indgribende i forhold til landskabet end de områder der er udlagt som graveområder i råstofplan 2016. For Voesbjerg vurderes det at de landskabelige værdier for den østlige del af området inden for det særlige værdifulde landskab, Krengerup Skovlandskab, er højere end for hovedparten af de udlagte områder, mens værdien af landskabet for den vestlige del er på linje med de fleste af de eksisterende graveområder. For dette områdes vestlige del vurderes påvirkningen at være på linje med påvirkningen i de udlagte graveområder, for den østlige del vurderes den potentielle skadevirkning at være højere. Det vurderes dog samtidig at indvinding af rødbrændende ler er et indgreb, der, hvis den foretages således at der ikke sker udjævning af terrænet, vanskeligt kan erkendes efter at gravningen er afsluttet.

I skemaet nedenfor er de tre nye foreslåede arealer indsat og vurderet efter samme parametre som de udlagte graveområder omkring Vissenbjerg. Skemaet viser at områderne Barløse og Søllested er mindre indgribende i forhold til landskabet end de områder der er udlagt som graveområder i Råstofplan 2016. For Voesbjerg vurderes det at de landskabelige værdier for den østlige del af området indenfor det særligt værdifulde landskab, Krengerup Skovlandskab, er højere end for hovedparten af de udlagte områder, mens værdien af landskabet for den vestlige del er på linje med de flest af de eksisterende graveområder.

Ressourcesituationen

Indvindingen har været stigende i regionen og særligt på Fyn i perioden fra 2014 til 2018. Der er en mindre nedgang i indvindingen i 2019 i forhold til 2018. Danmarks Statistik angiver imidlertid at tallene for 2019 ikke er endelige.

Indvindingen pr. år af rødbrændende ler har de seneste 4 år været større end forventet i den tidligere fremskrivning. Indvindingen i 2018 er den højeste i perioden.

Ser man kun på indvindingen omkring Vissenbjerg, vurderes det at hvis al råstoffet er anvendeligt og tilgængeligt, vil der være en råstofressource til 27 år, hvis man vurderer at indvindingen i året 2018 er repræsentativ. Den angivne tidshorisont forudsætter at hele den beregnede ressource er af god kvalitet. Dette er der rejst tvivl om fra teglværkets side. Det vurderes på den baggrund at der er en ressource til mellem 15 og 20 år.

På baggrund af de store investeringer der foretages i teglværker og på baggrund af usikkerheden om lerets kvalitet vurderes det at der kan være behov for at udlægge yderligere arealer.

De nye udlæg bidrager

	Kubikmeter	Antal år ved gennemsnit for de seneste 4 år	Antal år hvis indvinding i 2018 tages som udgangspunkt
Barløse	74000	1,1	0,8
Søllested	62000	0,9	0,7
Voesbjerg (reduceret)	524000	7,9	5,9
Beregnet ud fra tal fra Danmarks Statistik, RST01			

På den baggrund vurderes at der med de nye udlæg er en forsyningshorisont på mindst 24 år.

På baggrund af de store investeringer der ligger i teglværker og på baggrund af usikkerheden om lerets kvalitet vurderes det at der kan være behov for at udlægge yderligere arealer. På baggrund af miljøvurderingerne vurderes det at påvirkningen af andre interesser, herunder landskab er begrænset til moderat for de foreslåede graveområder. På den baggrund falder afvejningen ud til fordel for råstofinteressen.

For den østlige del af Voesbjerg vurderes det at den negative påvirkning af landskabet er væsentlig. Regionen vurderer at råstofinteressen ikke er tilstrækkelig vægtig til at dette kan begrunde tilsidesættelse af landskabsinteressen.

Litteratur

/1/ Overfredningsnævnets afgørelse, Reg.nr.01223.00. <https://www2.blst.dk/nfr/01223.00.pdf>

Region Syddanmark

Miljørapport

Søllested – Assens Kommune

11-03-2020

Region Syddanmark

Miljørapport

Søllested – Assens Kommune

Kunde	Region Syddanmark
Rådgiver	Orbicon A/S Jens Juuls Vej 16 8260 Viby J.
Projektnummer	1341900078
Dokument ID	Rapport
Projektleder	Jens Demant Bernth
Udarbejdet af	Mette Danielsen, Signe Gammeltoft-Pedersen, Sidsel Genée, Malene Stentoft, Nicolas Bell, Henrik Olesen, Anne Mette Egge Olsen
Kvalitetssikret af	Jens Pouplier, Mette Danielsen, Jens Demant Bernth, Signe Gammeltoft-Pedersen
Version	3
Udgivet	11-03-2020

Dele af afsnit 6.2.3 Landskab og geologi er udarbejdet af Region Syddanmark

Denne miljørapport har været i offentlig høring sammen med Forslag til Råstofplan 2020 for Region Syddanmark i perioden 1. februar til 29. marts 2021.

Under høringen har Region Syddanmark modtaget høringssvar, der giver anledning til denne tilføjelse til de emner, der behandles i miljørapporten. De tilføjede oplysninger behandles i dette indstik.

Opdatering af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder

Miljøstyrelsen har gjort opmærksom på, at regionen i miljørapporterne har overset, at der er foretaget en opdatering af udpegningsgrundlaget for de danske Natura 2000-områder. Indtil udpegningsgrundlaget er endeligt godkendt, skal en vurdering tage højde for både de fugle, arter og habitater, som tilføjes og fjernes fra udpegningsgrundlaget. Opdatering af udpegningsgrundlaget fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside: <https://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/udpegningsgrundlag/opdatering-af-udpegningsgrundlaget/>. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at det er væsentligt for vurderingerne af påvirkning af Natura 2000-områderne at både det gældende og det foreslåede udpegningsgrundlag indgår i vurderingen.

I miljørapporten vedr. et potentielt graveområde ved Søllested i Assens Kommune, behandles forholdet til det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder i afsnit 6.3.1:

Nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 7,5 km vest for det miljøvurderede areal. Det er Natura 2000-område N112 "Lillebælt", som udgøres af habitatområde H96 og Fuglebeskyttelsesområde F47. Det er i rapporten konkluderet, at der ikke vil ske en påvirkning af gældende Natura 2000-områder eller deres udpegningsgrundlag, og at der ikke er behov for afværgeforanstaltninger (miljørapportens afsnit 6.3.1, 6.3.3 og 6.3.4).

Opdatering af udpegningsgrundlag

For Natura 2000-områderne er der foretaget følgende opdatering:

Foreslået udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 96:

96	Lillebælt	1014	Skævnindelsnegl (<i>Vertigo angustior</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		1016	Sumpvindelsnegl (<i>Vertigo moulinsiana</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		1140	Mudder- og sandflader	ja	ja	Ingen ændring
		1150	Kystlaguner og strandsøer	ja	ja	Ingen ændring
		1160	Bugter og vige	ja	ja	Ingen ændring
		1166	Stor Vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		1351	Marsvin (<i>Phocoena phocoena</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		1110	Sandbanker	ja	ja	Ingen ændring
		1170	Rev	ja	ja	Ingen ændring
		1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde	ja	ja	Ingen ændring
		1220	Flerårig vegetation på stenede strande	ja	ja	Ingen ændring
		1230	Klinter eller klipper ved kysten	ja	ja	Ingen ændring
		1310	Enårig strandengsvegetation	ja	ja	Ingen ændring
		1330	Strandenge	ja	ja	Ingen ændring
		2110	Forklit	ja	ja	Ingen ændring
		2120	Hvid klit	ja	ja	Ingen ændring
		2130	Grå/grøn klit	ja	ja	Ingen ændring
		3130	Ret næringsfattige søer	nej	ja	Tilføjes
		3140	Kransnålalgesøer	ja	ja	Ingen ændring
		3150	Næringsrige søer	ja	ja	Ingen ændring
		3160	Brunvandede søer	nej	ja	Tilføjes
		3260	Vandløb med vandplanter	ja	ja	Ingen ændring
		6210	Kalkoverdrev	ja	ja	Ingen ændring
		6230	Surt overdrev	ja	ja	Ingen ændring
		6410	Tidvis våde enge	ja	ja	Ingen ændring
		6430	Bræmmer med høje urter	ja	ja	Ingen ændring
		7120	Nedbrudte højmoser	ja	ja	Ingen ændring
		7210	Avneknippemose	nej	ja	Tilføjes
		7220	Kilder og væld	ja	ja	Ingen ændring
		7230	Rigkær	ja	ja	Ingen ændring
		9110	Bøg på mor uden kristtorn	ja	ja	Ingen ændring
		9130	Bøg på muld	ja	ja	Ingen ændring
		9160	Ege-blandskov	ja	ja	Ingen ændring
		91D0	Skovbevoksede tørvemoser	ja	ja	Ingen ændring
		91E0	Elle- og askeskov	ja	ja	Ingen ændring

Foreslået udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 47

47	SPA 47 Lillebælt	trækgæst	Bjergand	A062	2	F3a	Ingen ændring
			Ederfugl	A063	2	F3a	Ingen ændring
			Hvinand	A067	2		Fjernes
		ynglende	Sangsvane	A038	1	F2a	Ingen ændring
			Toppet skallesluger	A069	2		Fjernes
			Blåhals	A480	1	F1	Tilføjes
			Brushane	A861	1		Fjernes
			Dværgterne	A885	1	F1	Ingen ændring
			Engsnarre	A122	1		Fjernes
			Fjordterne	A193	1	F1	Ingen ændring
			Havterne	A194	1	F1	Ingen ændring
			Havørn	A075	1	F1	Ingen ændring
			Klyde	A132	1	F1	Ingen ændring
			Mosehornugle	A222	1		Fjernes
			Plettet rørvagt	A119	1	F1	Ingen ændring
			Rørdrum	A021	1	F1	Tilføjes
			Rørhøg	A081	1	F1	Ingen ændring

For habitatområdet er de tilføjede naturtyper ret næringsfattige søer, brunvandede søer og avneknippemose. Der er ikke fjernet naturtyper fra det foreslåede udpegningsgrundlag. For fuglebeskyttelsesområdet er de tilføjede arter blåhals og rørdrum, mens hvinand, toppet skallesluger, brushane, engsnarre, og mosehornugle alle er fjernet fra det foreslåede udpegningsgrundlag.

Der graves ikke under grundvandsspejl og indvinding af råstoffer i det miljøvurderede areal vil ikke medføre en påvirkning af grundvandsstanden. De tilføjede naturtyper og arter på områdernes udpegningsgrundlag vurderes ikke at ændre Natura 2000-områdets sårbarhed overfor råstofgravning i det miljøvurderede areal. På grund af afstanden til Natura 2000-området kan det afvises, at råstofindvindingen vil kunne påvirke naturtyper eller arter på hverken Natura 2000-områdets gældende eller foreslåede udpegningsgrundlag ej heller Natura 2000-områdets integritet. De foreslåede opdaterede udpegningsgrundlag medfører dermed ingen ændring i forhold til miljørapportens afsnit 6.3.3 og 6.3.4.

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	6
2.	Ikke-teknisk resume	8
2.1	Høring af berørte myndigheder	8
2.2	Råstofressourcen	8
2.3	Miljøpåvirkninger	8
3.	Metode	10
3.1	Miljøpåvirkning	10
3.2	Afværgeforanstaltninger	12
3.3	0-alternativ	12
3.4	Kumulative effekter	12
4.	Råstofressourcen	13
5.	Høring af berørte myndigheder	15
5.1	Assens Kommune	15
5.2	Odense Bys Museer	15
5.3	Miljøstyrelsen	15
5.4	Region Syddanmark	16
6.	Miljøvurdering	17
6.1	Bebyggelse og infrastruktur	17
6.1.1	Bebyggelse	18
6.1.2	Trafik og transport	18
6.1.3	Opsamling	19
6.1.4	Mulige afværgeforanstaltninger	20
6.2	Landskab, kulturhistorie, fortidsminder og arkæologi	20
6.2.1	Arkæologi og fortidsminder	20
6.2.2	Kulturhistorie	21
6.2.3	Landskab	21
6.2.4	Opsamling	26
6.2.5	Mulige afværgeforanstaltninger	27
6.3	Naturinteresser	27
6.3.1	Natura 2000 og beskyttet natur	27

6.3.2	Kommunal naturudpegning	30
6.3.3	Opsamling	31
6.3.4	Mulige afværgeforanstaltninger	31
6.4	Vandmiljø	31
6.4.1	Grundvand og vandforsyning	32
6.4.2	Overfladevand	33
6.4.3	Opsamling	33
6.4.4	Mulige afværgeforanstaltninger	33
6.5	0-alternativ	34
6.6	Kumulative effekter	34
7.	Overvågning af væsentlige miljøpåvirkninger	35

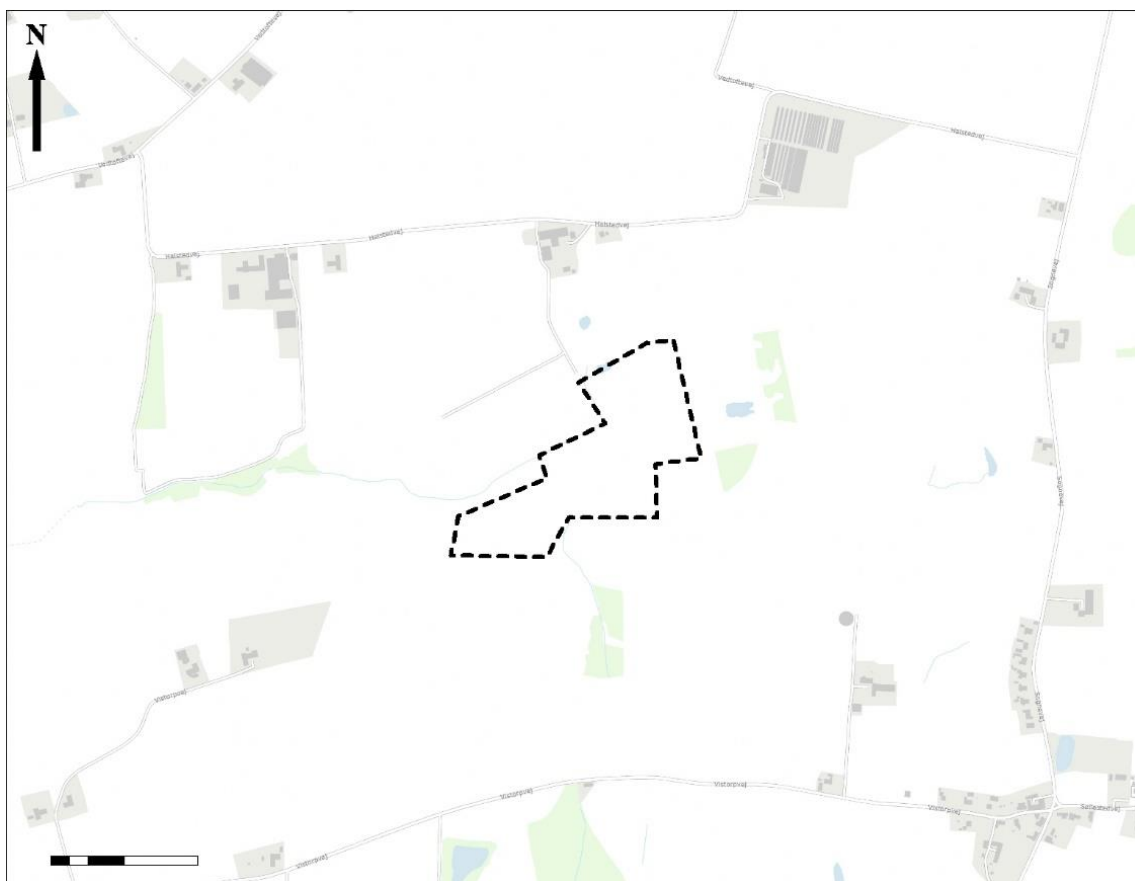
Bilagsfortegnelse

Bilag 1

Miljøscreening og afgrænsning af miljørapportens indhold.

1. Indledning

Hvert 4. år skal Regionsrådet gennemgå råstofplanen og tage stilling til, om der er behov for justeringer eller revision af den eksisterende Råstofplan. I den forbindelse skal forslag til fremtidige råstofgraveområder miljøvurderes efter gældende lovgivning, inden de kan indgå som råstofgraveområde i den kommende råstofplan for Region Syddanmark. Denne miljørapport omhandler et område med forekomst af teglværksler, som er foreslået af Strøjer Tegl A/S i forbindelse med, at Regionsrådet har indkaldt ideer og forslag til Råstofplan 2020, se figur 1.1.

Figur 1.1 Det miljøvurderede areal vist med sort stiplet streg.

Der er indledningsvis foretaget en screening og afgrænsning af potentielle miljøpåvirkninger, som omfatter de faktorer, som fremgår af miljøvurderingslovens bilag 4: den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, kulturarv, landskab og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer, samt de planlagte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så vidt muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på miljøet af planens gennemførelse.

Der er gennemført en høring af screening og afgrænsning ved berørte myndigheder og på baggrund af indkomne høringssvar er der foretaget en endelig afgrænsning af de miljøforhold, der skal behandles i nærværende miljørapport. Miljørapporten er således udarbejdet for at afklare hvilken miljøpåvirkning, det vil resultere i, hvis området udlægges som graveområde.

Miljørapporten indgår som en del af den samlede miljøvurdering af Forslag til Råstofplan 2020, der udføres af Region Syddanmark. Det skal hertil bemærkes, at klimatiske faktorer, materielle goder alene behandles i den samlede miljøvurdering af Forslag til Råstofplan 2020.

Miljøvurderingen af råstofplanen sker i overensstemmelse med lov om miljøvurdering af planer og programmer. Når nye graveområder udlægges, skal de miljøforhold, der beskrives i miljøvurderingen, afvejes i forhold til råstofressourcernes omfang og kvalitet, en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt i forhold til erhvervsmæssige hensyn.

I den nærværende miljørapport behandles derfor - udover miljømæssige forhold - også den råstofressource, der forventes at være i området.

2. Ikke-teknisk resume

Region Syddanmark ønsker med denne miljøvurdering at afklare, hvilken miljøpåvirkning det vil resultere i, hvis det miljøvurderede areal udlægges som graveområde for ler.

2.1 Høring af berørte myndigheder

Der er indkommet to bidrag under høringen af de berørte myndigheder. Det drejer sig dels om bemærkninger vedrørende fund af fortidsminder og det miljøvurderede areals potentiale for at rumme fortidsminder, dels om spørgsmål til screeningen.

2.2 Råstofressourcen

Der indvindes ikke råstoffer i området i dag. Råstofressourcen vurderes at udgøre ca. 62.000 m³ rødbrændende teglværksler. Det vurderes, at ca. 55.000 - 60.000 m³ råstoffer kan indvindes på arealet.

2.3 Miljøpåvirkninger

Det miljøvurderede areal (figur 1.1) omfatter eksisterende landbrugsarealer. I forhold til gener fra råstofindvinding for beboere er der ingen boliger inden for det miljøvurderede område, men 1 stuehus til landbrugsejendom i en afstand af ca. 200 meter og inden for en afstand af 500 meter fra det miljøvurderede areal findes 2 fritliggende enfamiliehuse og 4 stuehuse til landbrugsejendom.

Den øgede trafik som følge af råstofindvindingen vil lokalt medføre en stigning i lastbiler på Halstedvej og videre ud på det øvrige vejnet. Assens Kommune vil i forbindelse med en eventuel indvindingstilladelse som vejmyndighed skulle give en tilladelse efter lov om offentlige veje, og vil i den forbindelse kunne stille vilkår for afvikling af trafikken igennem byerne.

Der findes 3 vindmøller umiddelbart i kanten af området indenfor en afstand af 150-600 meter. Vindmøllestøj opleves som en selvstændig støjkilde i forhold til støj fra råstofgravningen. Reelt vil det ikke være muligt at stille vilkår, der kan afbøde eventuelle negative påvirkninger af kumulativ støjeffekt fra råstofindvinding og vindmøller, i en evt. råstoftilladelse. Påvirkningen af omgivelserne vurderes at være lille.

Området ligger i kommuneplanens udpegning af større sammenhængende landskaber. Indvinding af rødbrændende ler vurderes ikke at være i strid med udpegningen.

Hovedparten af området ligger inden for udpegede særligt værdifulde landbrugsområder. Områdets landbrugsdrift vurderes ikke at blive påvirket væsentligt ved en eventuel afgravning af rødbrændende ler.

De geologiske interesser i området vurderes ikke at blive påvirket væsentligt ved eventuel afgravning af rødbrændende ler, idet det kun drejer sig om de øverste 1-2 m.

Området ligger delvis indenfor område udpeget som større sammenhængende landskab.

Området afgrænses på flere sider af diger. Landskabsrummene i området har en lukket karakter. Det vurderes at der kan graves rødbrændende ler uden at det, når gravningen er afsluttet, vil påvirke oplevelsen af landskabsformer og kulturhistoriske træk væsentligt.

Inden for det miljøvurderede areal findes ingen kendte fortidsminder, dog ligger arealet i et område med mange fund, så det anbefales, at der udføres en arkæologisk forundersøgelse.

Det miljøvurderede areal omfatter et beskyttet vandløb og delvis et beskyttet vandhul, som indgår i kommuneplanens udpegning af særlige naturbeskyttelsesinteresser. Ud over vandhullet rummer det miljøvurderede areal ikke egnede levesteder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV ("bilag IV-arter") eller andre beskyttede arter. Ved en konkret ansøgning skal det vurderes, om der er risiko for påvirkning af vandløb, og om der er risiko for påvirkning af bilag IV-arter. Der vurderes ikke at være risiko for påvirkning af Natura 2000-områder på grund af stor afstand (7,5 km).

Det miljøvurderede areal ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og inden for indvindingsoplandet til Søllested-Vedtofte Vandværk. Det miljøvurderede areal ligger uden for følsomme indvindingsområder og indsatsområder. Grundvandsmagasinet, hvorfra vandværket indvinder, er således ikke sårbart overfor påvirkninger fra terræn. Bortgravning af det øverste terrænnære lerlag ændrer ikke på beskyttelsen eller sårbarheden af det dybereliggende grundvandsmagasin. I det miljøvurderede areal ved Søllested vurderes det derfor, at råstofindvinding ikke udgør en trussel mod drikkevandet i OSD eller i indvindingsoplandet til vandforsyningsboringerne til Søllested-Vedtofte Vandværk.

Der ligger en lille § 3 beskyttet sø i den nordlige kant af det miljøvurderede areal, og et beskyttet vandløb grænser umiddelbart op til arealet i syd, og yderligere et beskyttet vandløb ligger tæt ved den vestlige afgrænsning. Bortgravning af det øverste terrænnære moræneler vurderes ikke at påvirke hverken sø eller vandløb. Nærområdet til søen bør friholdes for gravning for at sikre fortsat tilløb af overfladevand.

Der er ikke identificeret øvrige projekter eller plan- og miljømæssige forhold, som kan have kumulativ effekt med udlægningen af det miljøvurderede areal som råstofgraveområde udover støj fra vindmøller, som det ikke er muligt at afværge for.

3. Metode

Råstofplanen vil indeholde en udpegning af råstofgraveområder og retningslinjer for den fremtidige udnyttelse af områderne. Miljøvurderingen af hvert enkelt område anvendes dels som en vurdering af områdets egnethed som råstofgraveområde i forhold til den forventede mængde materiale, der kan udvindes, dels som en vurdering af potentielle miljøpåvirkninger. Med afsæt i vurderingerne af hvert enkelt område foretages en samlet vurdering af, hvilke områder der skal indgå i den endelige råstofplan, hvilke miljøpåvirkninger dette kan medføre samt forslag til afværgeforanstaltninger og overvågning. Dette sammenskrives i miljørapporten til den samlede råstofplan.

I dette afsnit beskrives metoden for kortlægning af miljøstatus og vurdering af potentielle påvirkninger ved realisering af råstofplanen inden for det pågældende område.

3.1 Miljøpåvirkning

Grundlæggende foretages miljøvurderingen på det samme detaljeringsniveau, som forslaget til råstofplanen har. Det betyder, at der tages udgangspunkt i en fuldstændig udnyttelse af hele råstofgraveområdet.

Dette betyder, at hele området i forhold til vurderingen graves op. I den efterfølgende fase, hvor der skal gives konkrete gravetilladelser inden for graveområdet, vil der sandsynligvis ikke ske en fuldstændig udnyttelse af området. Dette kan dog ikke lægges til grund i denne miljørapport, da det afhænger af de mere detaljerede gravetilladelser.

Ved hvert miljøemne foretages en skematisk opsamling af miljøpåvirkningen ud fra kriterierne i tabel 3.1:

Kriterier	Beskrivelse	
Sandsynlighed	Ved "sandsynlighed" forstås chancen for at en beskrevet miljøeffekt indtræffer.	Sandsynligheden defineres som: Meget stor: Den pågældende påvirkning vil med vished indtræde. Stor: Der er overvejende sandsynlighed for, at påvirkningen vil indtræde. Mindre: Der er en rimelig sandsynlighed for, at påvirkningen vil indtræde. Lille: Der er lille sandsynlighed for, at påvirkningen vil indtræde. Meget lille: Der er ikke noget, der tyder på, at den pågældende påvirkning vil forekomme.
Geografisk udbredelse	Ved "påvirkningens geografiske udbredelse" forstås den geografiske udstrækning en miljøpåvirkning forventes at have.	International: Påvirkningen vil brede sig over Danmarks landegrænse. National: Påvirkningen omfatter en større del af Danmark (både hav og land). Regional: Påvirkningen er begrænset til planområdet og et område i en afstand på op til ca. 20-30 km.

		Lokal: Påvirkningerne er begrænset til planområdet og områder umiddelbart uden for planområdet.
Påvirkningsgrad	Ved "påvirkningsgrad" forstås, hvor kraftigt et miljøforhold påvirkes af planen.	Stor: Det pågældende miljøemne vil i høj grad blive påvirket. Der kan ved en negativ påvirkning ske tab af struktur eller funktion. Mindre: Det pågældende miljøemne vil i nogen grad blive påvirket og kan delvist gå tabt. Lille: Det pågældende miljøemne vil i mindre grad blive påvirket. Områdets funktion og struktur vil blive bevaret. Ingen: Det pågældende miljøforhold vil ikke blive påvirket.
Varighed	Ved "påvirkningens varighed" forstås, hvor lang tid planens påvirkning vil finde sted.	Vedvarende/på lang sigt: Påvirkningen varer i mere end 5 år efter, at anlægsfasen er afsluttet. Midlertidig/på mellemlang sigt: Påvirkningen vil forekomme i anlægsfasen og op til 5 år efter. Kortvarig: Påvirkningen vil altovervejende forekomme i anlægsfasen.
Konsekvenser	På baggrund af vurderingen af planens påvirkning (sandsynlighed, geografisk udbredelse, påvirkningsgrad, påvirknings varighed), samt en konkret vurdering af det enkelte miljøforhold foretages en samlet vurdering af planens konsekvenser.	Væsentlig: Konsekvenserne er så betydende, at det ved en negativ påvirkning bør overvejes at ændre projektet, gennemføre afværgetiltag for at mindske påvirkningen eller afveje konsekvenserne i forbindelse med beslutningsprocessen om projektets realisering. Moderat: Konsekvenser er af en betydning, som ved en negativ påvirkning kræver overvejelser om afværgeforanstaltninger som led i realiseringen af projektet. Mindre: Konsekvenser er så begrænset, at der ikke vurderes behov for afværgeforanstaltninger. Ingen/ubetydelig: Konsekvenser er så små, at de ikke er relevante at tage højde for ved projektets realisering.

Tabel 3.1. Metode for vurdering af miljøpåvirkning.

Planens konsekvenser for en miljøparameter kan være både positive og negative. Begge typer effekter er relevante for at beskrive planens miljøkonsekvenser korrekt, jf. miljøvurderingsreglerne.

Positive miljøpåvirkninger er i skemaet altid fremhævet med samme grønne farve, uanset om konsekvensen er ubetydelig, mindre, moderat eller væsentlig. Negative miljøpåvirkninger er i skemaet altid markeret med rød (væsentlig effekt), gul (moderat effekt) eller ingen markering (mindre eller ingen/ubetydelig effekt).

Anvendelsen af farverne giver et hurtigt visuelt overblik over de væsentlige påvirkninger og kan derved bidrage til at skabe fokus på de valg, beslutningstagerne skal træffe.

De steder, hvor det er relevant for at skabe overblik, opdeles miljøemnet i flere miljøforhold eller lokaliteter. Et udfyldt skema med skematisk oversigt over vurderet miljøpåvirkning kan f.eks. se således ud som tabel 3.2.

Miljøemne	Sandsynlighed for miljøpåvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirknings-grad af omgivelserne	Varighed	Samlet vurdering
Miljøforhold 1	Lille	Regional	Lille	Midlertidig	Ingen / ubetydelig
Miljøforhold 2	Mindre	Lokal	Mindre	Kortvarig	Moderat
Miljøforhold 3	Stor	Regional	Stor	Vedvarende	Væsentlig
Miljøforhold 4	Mindre	Lokal	Stor	Kortvarig	Mindre

Tabel 3.2. Eksempel på skematisk oversigt over vurderet miljøpåvirkning.

3.2 Afværgeforanstaltninger

De afværgeforanstaltninger, der kan undgå, minimere eller kompensere for planens indvirkning af miljøet, beskrives for det enkelte miljøemne.

3.3 0-alternativ

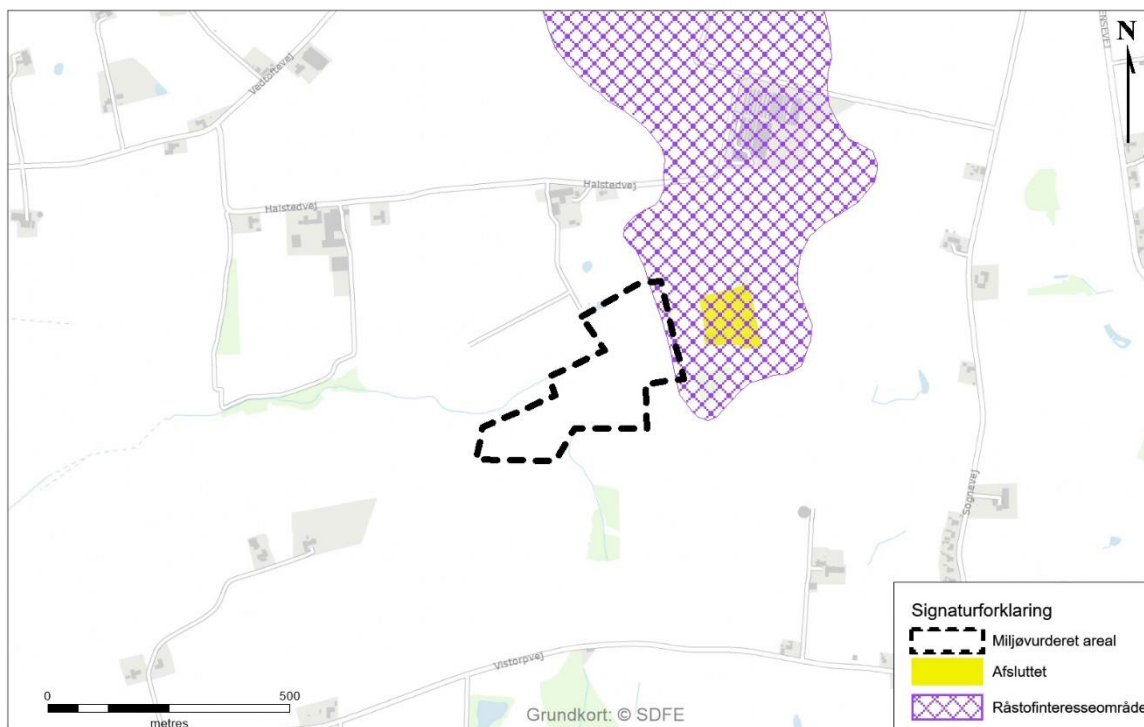
Det vurderes, hvilke miljøpåvirkninger 0-alternativet vil skabe. 0-alternativet er den udvikling, der vil ske, hvis planen ikke realiseres.

3.4 Kumulative effekter

Det vurderes, hvorvidt der er nogle kumulative effekter, altså hvorvidt der er eksisterende eller fremtidige påvirkninger fra andre projekter og planer, der giver en væsentlig miljøpåvirkning i sammenhæng/samspil med planens miljøpåvirkninger.

4. Råstofressourcen

Det miljøvurderede areal rækker mod øst lige ind i interesseområde Lerbjerg, der er udlagt som interesseområde for ler i Råstofplan 2016. Figur 4.1 viser det miljøvurderede areal i forhold til interesseområde Lerbjerg samt tidligere råstofgrave.

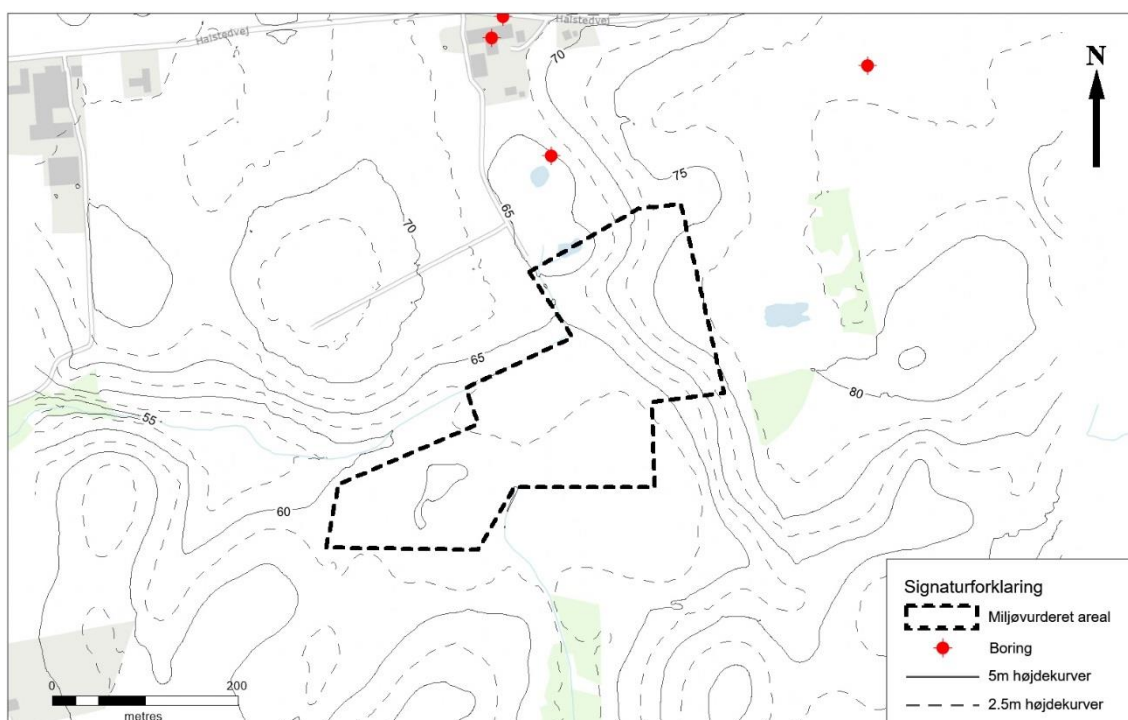

Figur 4.1. Det miljøvurderede areal og interesseområde Lerbjerg i Råstofplan 2016.

Det miljøvurderede areal er i figur 4.2 vist sammen med de eksisterende borer, som er beliggende inden for arealet, og terrænkurver. Ansøger Strøjer Tegl A/S har i forbindelse med indsendte forslag udført prøvegravninger på arealet, men har ikke angivet antal eller prøvegravningernes placering.

Det miljøvurderede areal ligger terrænmæssigt højest i kote ca. 75 DVR 90 i øst, hvor det grænser op til Lerbjerg. Herfra falder terrænet mod vest til kote ca. 60. De terræne aflejringer i området består i henhold til jordartskortet af moræneler, men grænser i øst op til smeltevandsler op mod Lerbjerg, som er en fladbakke.

Det miljøvurderede areal omfatter indvinding af rødbrændende ler til en dybde på ca. 1 meter, og der vil derfor ikke være tale om indvinding under grundvandsspejl.

Figur 4.2. Det miljøvurderede areal med borer inden for området og terrænkurver.

Ansøger beskriver, at der er udført prøvegravninger, og at der ifølge disse er 0,8-1,0 meter rødbrændende ler i det miljøvurderede område. Der redegøres ikke for mægtighed af muldlag eller af eventuel overjord i det indsendte materiale.

Der er ingen eksisterende borer inden for området, og nærmeste boring nord derfor er en ældre vandforsyningsboring, som beskriver moræneler til 15 meter under terræn.

Der er ikke medsendt dokumentation for råstofressourcen, idet ansøger kun har opgivet mægtighed og kvalitet. I tabel 4.1 er ressourcen vurderet ud fra de indsendte oplysninger.

Forslag		Sikkerhed
Søllested		
Areal (ha)	6,9	
Ler i alt (1000 m³)	62	3
Forekomstens dybde (m u.t.)	Varierende mellem 0,8 og 1,0 m u.t.	4
Overjord	-	0
Gravning under grundvandsspejl	Nej	4
Anvendelse	Rødbrændende teglværksler	5
Forsyningspotentiale		

Tabel 4.1. Råstofressourcen. Tabellen opsummerer forhold på arealet med væsentlig betydning for råstofindvinding. Tallet i højre kolonne angiver en vurdering af, hvor godt det pågældende forhold er dokumenteret. 0 betyder, at der ikke er dokumentation, 1 angiver, at forholdet kun i ringe grad er sandsynliggjort, mens 5 betyder, at forholdet er veldokumenteret.

Råstofressourcen er i forbindelse med miljøvurderingen vurderet at udgøre ca. 62.000 m³ rødbrændende teglværksler. Der er i denne beregning ikke taget hensyn til bl.a. bebyggelse, tekniske anlæg, miljø- og planmæssige interesser samt afstandskrav og krav til skrån timer mod naboarealer, veje, sten- og jorddiger mv. Da det vurderes, at hovedparten kan udnyttes, vil ca. 55. - 60.000 m³ råstoffer kunne indvindes på arealet.

5. Høring af berørte myndigheder

I perioden 30. juli 2019 til 28. august 2019 er der gennemført en høring af berørte myndigheder af miljøscreeningen og afgrænsningen af miljørapportens indhold. Høringen er gennemført i overensstemmelse med miljøvurderingsloven.

Der er foretaget høring af Assens Kommune, Miljøstyrelsen, Odense Bys Museer som ansvarligt arkæologisk museum og Region Syddanmark som tilladelsesmyndighed på råstofområdet.

5.1 Assens Kommune

Assens Kommune har kommentarer til trafikafvikling. Graveområdet er vanskeligt at vejbetjene frem til en overordnet vej, som kan klare den tunge trafik fra området. Der skal således køres på mindre veje for at komme ud på det overordnede vejnet. Denne kørsel vil skabe gener i form af støj og rystelser for beboelse langs disse strækninger, afhængig af valg af rute.

Arealet er omfattet af en udpegning som "Større sammenhængende landskab" og ligger helt op ad et område, der er udpeget til "Særligt bevaringsværdigt landskab". Så selvom arealet ikke er omfattet af udpegningen "Særligt bevaringsværdigt landskab", kan et udlæg til råstofgraveområde påvirke negativt på de værdier, der er omfattet af udpegningen.

Kommunen henviser til Landskabsanalyse 2013 og refererer relevante dele af den.

Kommunen bemærker at det screenede areal ligger op til et væsentligt større areal, der er omfattet af en eksisterende udpegning til råstofinteresseområde. Det bør vurderes, om et eventuelt udlæg bør føre til en indskrænkning af det eksisterende råstofinteresseområde, så planlægningen arealmæssigt balancerer og ikke forbruger mere areal, end der allerede er udlagt. Det bør også vurderes, om en gravning på det screenede areal vil føre til en mindre påvirkning af miljøet, end hvis en fremtidig gravning skete på det areal, der allerede er udlagt som interesseområde.

5.2 Odense Bys Museer

Odense Bys Museer oplyser, at der ikke er registreret fortidsminder inden for det miljøvurderede areal, men at der i området generelt findes særdeles mange fortidsminder. Særligt sydøst for området findes fortidsminder fra vikingetiden, og det ikke kan udelukkes, at der findes jordfaste fortidsminder i det miljøvurderede område.

Museet vurderer, at der bør gennemføres en arkæologisk forundersøgelse.

5.3 Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen har ikke indsendt bemærkninger i forbindelse med myndighedshøringen.

5.4 Region Syddanmark

Region Syddanmark stiller i sit høringssvar nogle spørgsmål til screeningen. Spørgsmålene er behandlet i miljøvurderingen i det omfang de svarer til det detaljeringsniveau, der er relevant for råstofplanen.

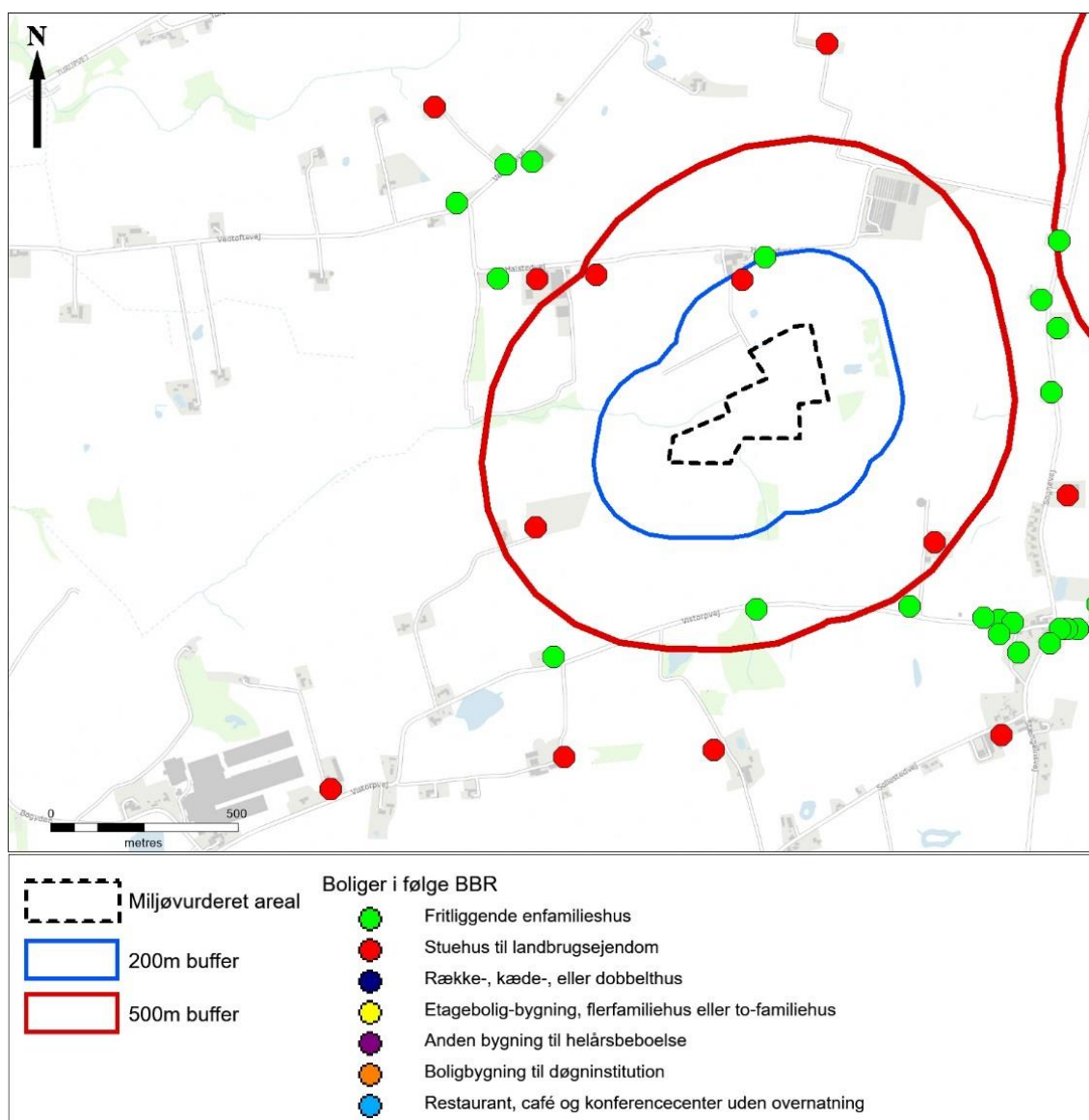
6. Miljøvurdering

Der foretages i det efterfølgende dels en beskrivelse af de eksisterende miljøforhold og dels en vurdering af de miljøforhold, som udlægget til råstofgraveområde potentielt kan medføre.

Datagrundlaget for miljøvurderingen udgøres af informationer fra ansøger, tidligere miljøvurdering af det tilgrænsende interesseområde samt en lang række forskellige temaer fra offentlige databaser. Det vurderes, at det materiale, der har været tilgængeligt som grundlag for udarbejdelse af miljøvurderingen, har været tilstrækkeligt til at foretage de nødvendige afvejsninger og vurderinger.

6.1 Bebyggelse og infrastruktur

Der findes ingen beboelser inden for selve det miljøvurderede areal. Bebyggelsen består af 1 stuehus til landbrugsejendom i en afstand af 200 meter. Inden for en afstand af 500 meter fra det miljøvurderede areal findes 2 fritliggende enfamiliehuse og 4 stuehuse til landbrugsejendom.

Figur 6.1. Kort over boliger i henhold til BBR-registeret i nærheden af det miljøvurderede areal.

På figur 6.1 fremgår det miljøvurderede areal med to afstandszoner på henholdsvis 200 og 500 meter. Inden for disse afstande er der en række forskellige boliger:

	Antal - 200 meter	Antal - 500 meter
Fritliggende enfamiliehus	0	2
Stuehus til landbrugsejendom	1	4
Samlet antal boliger	1	6

Tabel 6.1. Antal boliger omkring det miljøvurderede areal.

6.1.1 Bebyggelse

Bebyggelse og beboere tæt på en råstofgrav kan potentielt blive påvirket af støj, idet alle maskiner og køretøjer i en råstofgrav udsender støj fra motorer. Derudover kan gravning og flytning af råstoffer medføre rystelser og impulsstøj. Det er meget få ejendomme, som potentielt kan blive påvirket af gener i forbindelse med lerindvinding i området. Påvirkningen vurderes at være moderat.

Der findes 3 vindmøller umiddelbart nord for området indenfor en afstand af 150-600 meter. Vindmøllerne er fra 1999 og har en installeret effekt på 660 kW. Vindmøllerne kan forventes at være udtjente indenfor en kortere årrække, men vil bidrage til den samlede støjbelastning af området indtil da.

Imidlertid omfatter det miljøvurderede areal indvinding af rødbrændende ler, hvorfor den potentielle støjpåvirkning kun vil være aktuel i en kortvarig periode på få uger om året.

Støjen fra vindmøllerne forekommer hele døgnet og afhænger primært af vindstyrken. Støjgrænsen for vindmøller er forholdsvis lav, fordi støjen opleves som meget karakteristisk med en fast rytme (forårsaget af vingens passage af tårnet), hvilket gør støjen nem at opfatte med en øget genevirkning. Vindmøllestøjen opleves således som en selvstændig støjkilde i forhold til støjbelastningen fra råstofgravningen. Reelt vil det ikke være muligt at stille vilkår, der kan afbøde eventuelle negative påvirkninger, i en evt. råstof tilladelse. Påvirkningen af omgivelserne vurderes at være lille.

Region Syddanmark vil i en eventuel råstof tilladelse stille vilkår for støj, støv og vibrationer med henblik på, at vejledende krav og retningslinjer skal overholdes inden for råstofgraven, og således at der tages højde for gener for omgivelserne. Der vil i en eventuel tilladelse blive stillet krav til indretning og drift af lergraven således, at eventuelle negative påvirkninger kan afværges.

6.1.2 Trafik og transport

I forbindelse med selve råstofindvindingen vil maskiner og køretøjer i en råstofgrav samt ved transporten til og fra området udsende støj fra motorer, og maskiner og køretøjer kan forurene luften med især NOx og partikler, som kan påvirke menneskers sundhed. Indvindingen vil foregå i åbent land, hvor der vil ske en opblanding og stor fortynding af de udledte stoffer, og dermed vil luftkvaliteten ikke blive påvirket væsentligt. Derudover kan flytning af råstoffer medføre rystelser og impulsstøj. Transporten til og fra området med tung trafik kan endvidere resultere i en mindsket trafiksikkerhed.

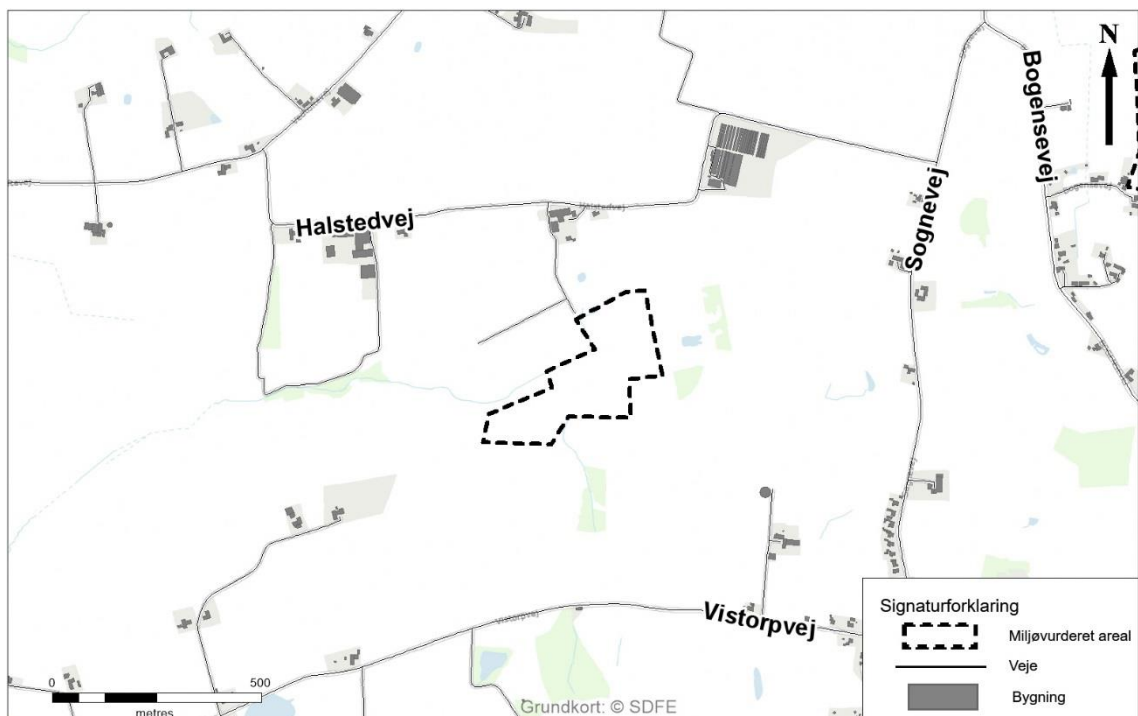
Disse er alle gener, som kan påvirke beboere tæt ved råstofgraven og transportvejene. Der graves ikke råstoffer i nærområdet, og den samlede tunge trafik vil derfor stige i lokalområdet ved råstofgravning inden for det miljøvurderede areal. Der vil blive øget trafik af tunge køretøjer i forbindelse med driften ved kørsel til og fra anlægget. Imidlertid omfatter det miljøvurderede areal indvinding af rødbrændende ler, og den øgede trafik af tunge køretøjer vil kun være aktuel i en kortvarig periode på få uger om året. Påvirkningen af trafikale forhold vurderes at være moderat.

Region Syddanmark vil i en eventuel råstoftilladelse stille vilkår for støj, støv og vibrationer med henblik på, at vejledende krav og retningslinjer skal overholdes inden for råstofgraven og således, at der tages højde for gener for omgivelserne, herunder for den konkrete placering af graveområdet i forhold til støjfølsomme områder som beboelse.

Den øgede trafik som følge af råstofindvindingen vil lokalt medføre en stigning i lastbiler på Halstedvej og videre ud på det øvrige vejnet, figur 6.2.

Assens Kommune påpeger at graveområdet er vanskeligt at vejbetjene frem til en overordnet vej, som kan klare den tunge trafik fra området. Der skal således køres på mindre veje for at komme ud på det overordnede vejnet. Denne kørsel vil skabe gener i form af støj og rystelser for beboelse langs disse strækninger, afhængig af valg af rute.

Assens Kommune vil i forbindelse med en eventuel indvindingstilladelse som vejmyndighed skulle give en tilladelse efter lov om offentlige veje, og vil i den forbindelse kunne stille vilkår for afvikling af trafikken igennem byerne.

Figur 6.2. Kort over veje og bygninger i nærheden af det miljøvurderede areal.

6.1.3 Opsamling

Miljøemne	Sandsynlighed for miljøpåvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirkningsgrad af omgivelserne	Varighed	Samlet vurdering
Bebyggelse	Mindre	Lokal	Mindre	Kortvarig	Moderat
Trafik og transport	Stor	Regional	Stor	Kortvarig	Moderat

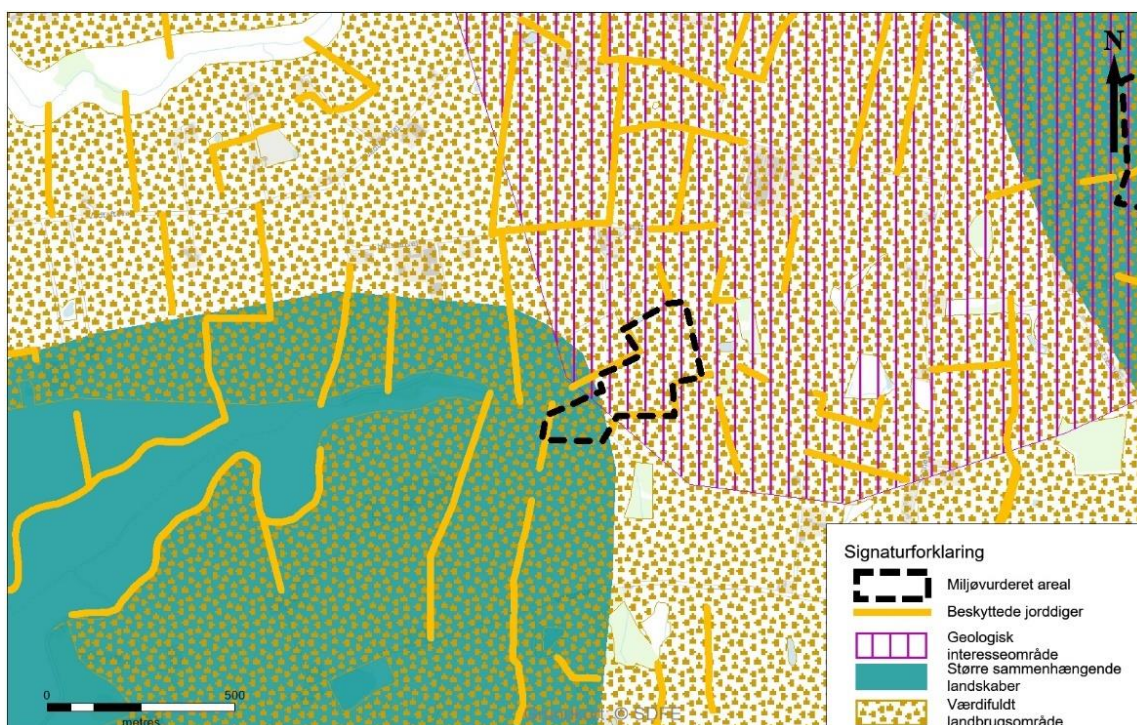
Tabel 6.2. Samlet vurdering af miljøpåvirkning af bebyggelse og infrastruktur.

6.1.4 Mulige afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger. I forbindelse med den konkrete gravetilladelse kan der stilles vilkår i forhold til støj, indretning mm.

6.2 Landskab, kulturhistorie, fortidsminder og arkæologi

Relevante udpegninger i forhold til disse emner er vist på figur 6.3.

Figur 6.3. Kort over større sammenhængende landskaber, geologisk interesseområde, særligt værdifuldt landbrugsområde og beskyttede diger.

6.2.1 Arkæologi og fortidsminder

Området ligger i kommuneplanens udpegning af større sammenhængende landskaber, der som udgangspunkt skal friholdes fra nye større tekniske anlæg. Endvidere skal udpegningen blandt andet sikre, at ændringer i landskabet ikke vil forstyrre landskabsoplevelsen eller forringe landskabsværdien. Indvinding af rødbrændende ler vurderes ikke at være i strid med udpegningen.

Der er ikke registreret fortidsminder indenfor det miljøvurderede areal. Odense Bys Museer oplyser, at arealet ligger i et område med særdeles mange fortidsminder, særligt området sydøst for det miljøvurderede areal er rigt på fortidsminder fra særligt vikingetiden, og det kan således ikke udelukkes, at det miljøvurderede areal rummer jordfaste fortidsminder.

For at afklare, om det miljøvurderede areal rummer fortidsminder, vil det være nødvendigt at foretage en arkæologisk forundersøgelse, før anlægsarbejdet iværksættes. Forundersøgelsens resultater danner grundlag for en vurdering af, om arealet umiddelbart herefter kan frigives, eller om det vil være nødvendigt yderligere at foretage en egentlig arkæologisk udgravning. Museet opfordrer bygherre til at kontakte museet på et tidligt tidspunkt i projekteringen.

Miljøpåvirkningen i forhold til arkæologi og fortidsminder vurderes samlet set at være mindre.

6.2.2 Kulturhistorie

Der findes beskyttede sten- og jorddiger i kanten af det miljøvurderede areal både mod vest og syd, se figur 6.4. Ved sten- og jorddiger samt lignende forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer. Disse fungerer eller har fungeret som hegn med det formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Sten- og jorddiger har en generel beskyttelse i museumsloven, hvor bestemmelsen i § 29 a betyder, at de ikke må ændres. Der må normalt ikke etableres aktiviteter, som ødelægger eller i væsentlig grad forstyrrer oplevelsen eller kvaliteten af digerne. Der er dog mulighed for, at Assens Kommune kan dispensere fra forbuddet i særlige tilfælde. I forbindelse med evt. råstofindvinding skal der derfor tages hensyn til de beskyttede sten- og jorddiger. Registreringen af digerne er vejledende.

Grundet digernes beliggenhed på grænsen til det miljøvurderede areal, vurderes miljøpåvirkningen at være ubetydelig, idet det forudsættes, at digerne ikke graves bort eller beskadiges.

6.2.3 Landskab

Jordbrug

Hele det miljøvurderede område ligger inden for udpegede særligt værdifulde landbrugsområder i Assens Kommuneplan, hvilket betyder, at disse områder søges forbeholdt til landbrugsdrift. Områdets landbrugsdrift vurderes ikke at blive påvirket væsentligt ved en eventuel afgravning af rødbrændende ler, idet det kun drejer sig om de øverste 1-2 meter. Selve indvindingen foregår over en kortvarig periode på få uger, hvorefter arealet efterbehandles med tilbagelægning af eventuel overjord og øverst muldlaget. Herefter kan arealet igen anvendes som landbrugsjord. Værdifulde landbrugsområder fremgår af figur 6.3.

Geologi

Den centrale og østlige del af det miljøvurderede areal ligger inden for det nationale geologiske interesseområde nr. NGI 126, Vissenbjerg. Området ligger i det sydvestlige hjørne af det nationale geologiske interesseområde.

I geologisk Set, Fyn og Øerne beskrives det 330 km² store område. Det er et landskab i tre niveauer fra slutningen af Weichsel istiden, hvor den smeltende gletscher skabte topbakker, fladbakker og afløbsslugter.

"Dødisområdet store udstrækning og rigdom på forskellige landskabsformer gør det enestående. Den tydelige landskabsudvikling gør også området særdeles brugbart til forklaring af landskabets dannelse, ligesom de mange søaflejringer kan bruges til at studere klimaudviklingen. Det er derfor nationalt og internationalt af stor forsknings-, undervisnings- og turistmæssig værdi. Området omkring bakkerne ved Vissenbjerg og ned gennem slugten Afgrunden er et yndet udflugtsmål. Desuden hører leret sammen med områdets teglværkshistorie."

Det anføres endvidere at området bør beskyttes ved at lergravning i området henvises til udvalgte lerfladbakker.

Den centrale og østlige del af det miljøvurderede areal er ligeledes omfattet af Assens Kommunes udpegning af værdifulde geologiske områder. Disse områder er sårbare over for visuelle ændringer, som fjerner og slører landskabets oprindelige former. De skal så vidt muligt ikke sløres eller ødelægges af gravning, bebyggelse, skovbeplantning, kystsikring eller tekniske anlæg.

Den største trussel mod de landskabsgeologiske interesser er enhver form for vedvarende terrænændring. Sammen med planloven danner naturbeskyttelsesloven grundlag for at beskytte de naturvidenskabelige og undervisningsmæssige bevaringsværdier i det åbne land, herunder de geologiske værdier. Ligeledes stiller råstofloven krav om, at der skal tages hensyn til de geologiske værdier.

De geologiske interesser i området vurderes ikke at blive påvirket væsentligt ved eventuel afgravning af rødbrændende ler, idet det kun drejer sig om de øverste 1-2 meter. Det er Region Syddanmark, der stiller vilkår om gravedybde, efterbehandling m.v. i forbindelse med en evt. råstoffilladelse.

De geologiske interesser inddrages endvidere i landskabsanalysen nedenfor.

Assens Kommunes Landskabsanalyse

Det miljøvurderede område ligger inden for område 7, Det Storbakkede Landbrugslandskab i Assens Kommunes landskabsanalyse fra 2013.

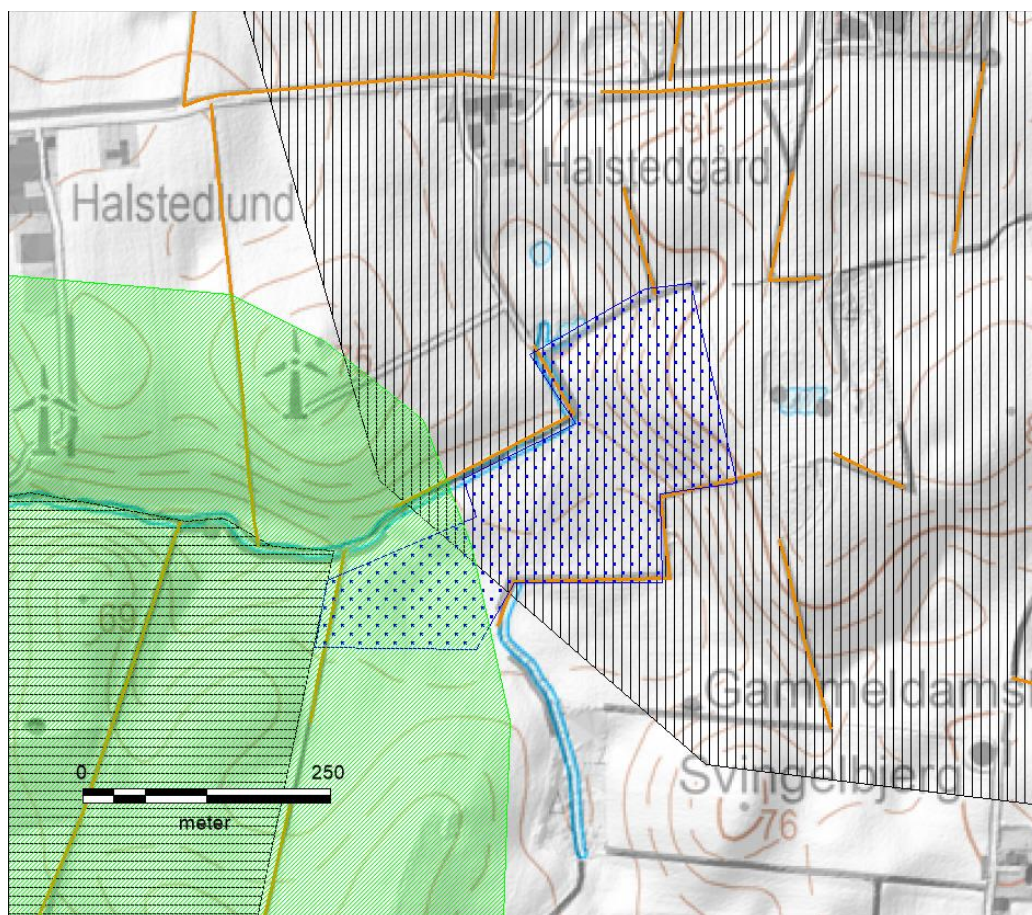
Det grænser mod vest op til et særligt oplevelsesrigt område omkring Vistorp, der er særligt sårbart og som har det strategiske mål "beskytte" Dette område er også udpeget som bevaringsværdigt landskab.

Uddrag af landskabsanalysen for de område 6. Det storbakkede landbrugslandskab:

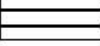
"Landskabet er især karakteriseret ved et storbakket terræn og intensivt dyrkede marker, der delvist afgrænses af hegn eller spredt bevoksede diger. Et net af små veje betyder, at landskabet er præget af spredt bebyggelse, der ligger langs de snoede veje eller trukket tilbage på markerne. Flere steder er huse og gårde samlet i små landsbyer. Aarup er stationsby og områdets største by. Landskabet har en middelstor skala og sammensat karakter. Fra det storbakkede terræn er der mange steder vid udsigt over landskabet og mod syd over kystlandskabet samt Helnæs Bugt. Andre steder opleves landskabet relativt lukket, idet terræn og bevoksning afgrænser landskabet og begrænser udsigten. Landskabet er moderat forstyrret af tekniske anlæg.

I hele karakterområdet fremstår de karaktergivende elementer og strukturer tydeligt. I den nordlige del af området er de karakteristiske issøbakker tydelige i landskabet, men de adskiller sig ikke

væsentligt fra det storbakkede terræn, der er på grund af små randmoræner og store dødisbakker er karakteristisk for hele området. Landskabskarakterens oprindelse som udskiftningslandskab er tydelig i hele området og afspejles især i de mønstre, som hegn og diger tegner i landskabet, samt de mange små landsbyer, der præger området. Det intensivt opdyrkede landskab afspejler et fint samspil med det naturgeografiske grundlag i form af dyrkningsegnet moræne. Bebyggelsens placering lavt i terræn i læ af bakkerne afspejler ligeledes et fint samspil mellem naturgrundlag og bosætningsstrategi.”

Signaturforklaring

- Miljøvurderet areal
- Landskabskarakterområde
- Nationalt geologisk interesseområde
- Bevaringsværdigt landskab
- Større sammenhængende landskaber
- Beskyttede sten- og jorddiger

Figur 6.3a Landskabselementer og udpegninger

Det miljøvurderede område ligger inden for den del af det storbakkede landbrugslandskab. Det er i landskabsanalysen angivet som karakteristisk med middel tilstand. Det strategiske mål er "vedligehold".

Kommuneplanretningslinjer for området

Området er i kommuneplanen omfattet af bestemmelserne for de bakkede landbrugslandskaber (område 7)

Kommuneplanen fastsætter for denne type område følgende:

6.3.1 De bakkede landbrugslandskaber

I de bakkede landbrugslandskaber er det væsentligt, at landbrugskarakteren fastholdes, at markante geologiske strukturer fortsat opleves i landskabet og, at udsigter fra højtliggende terræn bevares som et karaktertræk. Nyt byggeri skal placeres lavt i terræn og respektere områdets skala. Udbredelse af skov- og naturområder skal følge de karaktergivende strukturer i området.

Landskabets geomorfologiske elementer

Det miljøvurderede areal er knyttet til den vestlige bræmme af det geologiske interesseområde. Den vestlige bræmme omfatter bl.a. en samling af fladbakker bestående af Grimsbjerg, Voesbjerg og Grønnefald, Brahesholm og Lerbjerg.

Det Miljøvurderede areal ligger dels vest for fladbakken Lerbjerg, dels på Lerbjerg.

Lerbjerg er beskrevet i landskabsakarakteranalysen der er bilag til tillæg nr. 5 til råstofplan 2012 Teglværksler.

Fladbakken går gradvist over i det vest for liggende storbølgede terræn, men kan erkendes som en aflang form, der er jævnere end bakkerne vest og øst for. Området er kendetegnet ved at være meget opdelt på grund af hegn og småbakker.

Figur 6.3.b Det miljøvurderede areal er vist med blå ramme på baggrund af et jordartskort med skyggekort

I det ansøgte område findes ingen af storskaladødisområdets særligt karakteristiske naturgeografiske træk. Overgangen fra fladbakken Lerbjerg til bakkerne vest for er ikke markant. De geomorfologiske elementer i området vurderes at være begrænset sårbare overfor gravning i mindre skala, herunder af rødbrændende ler.

Kulturhistoriske elementer

Ejerlav og ejendomsstruktur

Området ligger i udkanten af landsbyejerlavet Søllested og grænser op til landsbyejerlavet Vedtofte mod nord. Det er del af en landbrugsejendom.

Bebyggelse og diger

Digestrukturen er i store træk bibeholdt siden de høje målebordsblade fra slutningen af 1800 tallet. Det nordlige dige er ejerlavsdige. Derudover grænser arealet op til dige mod syd og mod vest. Der er således velbevarede kulturhistoriske træk der har deres oprindelse i slutningen af 1800 tallet. Disse træk indgår i de særlige kulturgeografiske karakteristika der beskrives for området i Assens Kommunes landskabsanalyse.

Sårbarhed overfor råstofgravning

Det vurderes at området er sårbart overfor gravning der fjerner væsentlige kulturhistoriske elementer som digerne, særligt det bevarede ejerlavsdige er værdifuldt.

Rumlig analyse

De miljøvurderede areal udgør del af et småbakket landskab der er opdelt af bakker transparente hegn og bevoksninger. Området er komplekst og med svag struktur. Oplevelsen er påvirket af tekniske anlæg som vindmøller og siloer nord for arealet.

Sårbarhed rumligt

Oplevelsen er ikke sårbart overfor gravning af ler hvis diger bibeholdes. Under gravningen kan området og de nærliggende områder, herunder området der er bevaringsværdigt landskab blive påvirket negativt. Det vurderes at landskabet efter gravningen fortsat vil fremstå som i dag som et bakket landskab med landbrugsarealer.

Sammenfatning

Værdi

I forhold til de geomorfologiske elementer har området begrænset værdi, idet fortællingen om dannelsen af området primært afspejler sig i de større bakker. De kulturhistoriske elementer som diger, herunder ejerlavsdiger, har værdi som fortælling om tidligere tiders ejer- og dyrkningsforhold. Diger der markerer ejerlavsgrenser har en særlig værdi. Digerne har endvidere værdi fordi de del af de særlige karakteristika i de landskabskarakterområde 6. Det storbakkede landbrugslandskab. Oplevelsen af småskalalandskabet har en værdi, men oplevelsen påvirkes af tekniske anlæg.

Sårbarhed

De geomorfologiske elementer er ikke sårbare for gravning af rødler, idet det vurderes at mindre terrænændringer i området vanskeligt vil kunne erkendes efter gravningen. De kulturhistoriske interesser er sårbare overfor fjernelse af diger. På grund af manglende indblik er rumlig sårbarhed

begrænset. Det vurderes at rødlersgravning vil påvirke det bevaringsværdige landskab vest for meget lidt.

Vurdering

Det vurderes at indvinding vil kunne ske uden at digerne fjernes og at gravningen ikke afgørende vil ændre oplevelsen af digerne. Under forudsætning af at digerne ikke fjernes vil påvirkningen være begrænset. Hvis digerne fjernes vil påvirkningen være væsentlig.

Vurdering i forhold til udpegninger

Geologi

Påvirkningen af de geologiske interesser vurderes at være begrænset. Lerfladbakken har ingen klar grænse (skrænt) mod vest. Landskabsformen er således ikke karakteristisk for lerfladbakker. Det vurderes således at værdien som fortælling om landskabets dannelse er meget lille i dette område.

Kommuneplanens retningslinjer om landskab

Det vurderes at gravning ikke vil tilsidesætte kommuneplanens retningslinje om de bakkede landbrugsarealer, forudsat at diger ikke fjernes, idet området efter gravning fortsat har karakter af landbrugslandskab. Under den forudsætning er der ingen eller begrænset påvirkning.

Del af området ligger inden for et større sammenhængende landskabsområde.

Det vurderes at der ikke er modstrid med bestemmelserne om større sammenhængende landskaber, idet de landskabelige forhold er inddraget i prioriteringen

6.2.4 Opsamling

Miljøemne	Sandsynlig- hed for miljø- påvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirknings- grad af omgivel- serne	Varighed	Samlet vurdering
Arkæologi og fortidsminder	Mindre	Lokal	Stor	Vedvarende	Mindre
Kulturhistorie	Stor	Lokal	Mindre	Vedvarende	Moderat
Landskab	stor	Lokal	Moderat	Kortvarig	Moderat
Geologi	stor	lokal	begrænset	vedvarende	Mindre

Tabel 6.3. Samlet miljøpåvirkning af landskab, kulturhistorie, fortidsminder og arkæologi.

6.2.5 Mulige afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i forhold til landskab, kulturhistorie, fortidsminder og arkæologi.

Ved en konkret ansøgning kan der stilles vilkår for eksempelvis gravedybde og gravefelter mv i forbindelse med en evt. gravetilladelse. I gravetilladelsen indarbejdes desuden eventuelle vilkår, som er forudsat af tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning end råstofloven.

6.3 Naturinteresser

Relevante naturinteresser og kommunale naturudpegninger er vist samlet på figur 6.4.

Figur 6.4. Kort over naturinteresser og kommunal naturudpegning i nærhed af det miljøvurderede areal.

6.3.1 Natura 2000 og beskyttet natur

Beskyttet natur og arter

Det miljøvurderede areal udgøres af dyrket mark, og er delvist afgrænset af mindre vandløb, og arealets HNV-værdi¹ er lav (0-2). Vandløbene er i åbne forløb langs dele af afgrænsningen af det miljøvurderede areal, men er kun stedvis registreret som omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttet natur (§3-beskyttelse). Vandløbene afvander til Turup Møllebæk som er §3-beskyttet. I udkanten af områdets nordlige afgrænsning ligger et vandhul, som er omfattet af

¹ HNV – High Nature Value, vægter naturværdien af et areal ud fra 14 parametre, der spænder fra landskabsforhold og driftspraksis til forekomst af særlige arter. Et areal kan have en HNV-værdi på op til 13.

§3-beskyttelse, vandhullet er ikke målsat. Derudover er der ikke forekomst af §3-beskyttet natur inden for det miljøvurderede areal.

Umiddelbart syd for det miljøvurderede areal er en kort strækning af vandløbet registreret som §3-beskyttet. Derudover ligger flere mindre arealer med beskyttet mose og vandhuller i omegnen af det miljøvurderede areal. Ændringer af §3-beskyttede arealers tilstand kræver dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Da der er tale om indvinding af rødbrændende ler, vil der ikke blive gravet under grundvandsspejl, og det vurderes derfor, at der ikke vil være risiko for en generel påvirkning af områdets hydrologi og de nærliggende moser og vandhuller. Inden der gives en råstoftilladelse, skal det, på baggrund af den konkrete grave- og efterbehandlingsplan vurderes, om der er risiko for påvirkning af det beskyttede vandhul og de tilgrænsende vandløb, herunder som følge af evt. bortgravning af naturarealerne eller udledning til vandløb/vandhul. Der vurderes at være risiko for en moderat påvirkningsgrad af det § 3-beskyttede vandhul og de omgivende vandløb.

En række plante- og dyrearter er i medfør af habitatdirektivets bilag IV særligt beskyttede (bilag IV-arter). Beskyttelsen gælder såvel indenfor som udenfor Natura 2000-områderne, dvs. at der ikke må gives tilladelser eller vedtages planer m.v., der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter i deres naturlige udbredelsesområder. For bilag IV-planter gælder, at bestande ikke må reduceres eller deres levesteder forringes uanset hvilket livsstadie de befinder sig i. Derudover skal der tages hensyn til forekomsten af fredede eller sjældne og truede planter og dyr opført på den danske rødliste.

Der er foretaget databasesøgning efter forekomst af bilag IV-arter, fredede arter og rødlistede arter indenfor det miljøvurderede område. Der er søgt i databaserne Naturdata (Danmarks Miljøportal) og Naturbasen (Danmarks Fugle og Natur).

Der er registreret fund af grøn frø, som er fredet, i vandhullet øst for det miljøvurderede areal. Der er ikke kendskab til bilag IV-arter eller andre fredede, rødlistede eller sjældne plante- eller dyrearter inden for det miljøvurderede areal.

Det miljøvurderede areal ligger indenfor det naturlige udbredelsesområde for en række bilag IV-arter². Det omfatter: flere arter af flagermus, markfirben samt stor vandsalamander, spidssnudet frø.

Der kan være bilag-IV-padder i vandhullet på den nordlige grænse af det miljøvurderede areal. Derudover vurderes det, at der ikke er egnede levesteder for bilag IV-arter indenfor det miljøvurderede areal, da arealet alene anvendes til landbrug.

På det foreliggende grundlag vurderes det, at der er risiko for en mindre miljøpåvirkning af bilag IV-arter. Det er ikke muligt at vurdere de helt konkrete påvirkningsfaktorer, da der ikke foreligger en konkret grave- og efterbehandlingsplan, og da de konkrete forhold vedrørende forekomsten af

² Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

plante- og dyrearter, herunder bilag IV-arter, kan ændre sig inden en ansøgning om gravetilladelse foreligger. Forekomst af bilag IV-arter og risiko for negative påvirkninger af deres levesteder skal derfor altid vurderes nærmere og evt. undersøges forud for, at en råstoftilladelse gives.

Råstofgravning kan ved efterbehandling til natur, medføre nye levesteder for bl.a. bilag IV-arter og bedre økologiske forbindelser. Typisk vil der dog blive efterbehandlet til jordbrugsformål, når der kun er tale om afgravning af rødbrændende ler.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 7,5 km vest for det miljøvurderede areal. Det er Natura 2000-område N112 "Lillebælt", som udgøres af habitatområde H96 og Fuglebeskyttelsesområde F47. Fuglebeskyttelsesområdet er også Ramsarområde (R15).

Tilladelser til aktiviteter i eller uden for Natura 2000-områder må ikke skade de arter eller naturtyper, som området er udpeget for. Derfor skal der foretages en vurdering af, om vedtagelse af Forslag til Råstofplan 2020, med udlægning af det miljøvurderede areal, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan have en væsentlig negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare.

Natura 2000-område N112 har et areal på 35.043 ha, hvoraf ca. 80 % består af hav. Dette Natura 2000-område er specielt udpeget for at sikre Lillebælt og tilknyttede kystområder med bl.a. strandeng, rigkær og flere skovnaturtyper. Området er et vigtigt levested for marsvin og en række yngle- og trækfugle. Udpegningsgrundlaget er vist på figur 6.5, som er fra Natura 2000-plan 2016-2021.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 96		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeblade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemoser* (91Do)	Elle- og askeskov* (91Eo)
	Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)
	Stor vandsalamander (1166)	Sumpvindelsnegl (1016)
		Marsvin (1351)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 47		
Fugle:	sangsvane (T)	bjergand (T)
	edderfugl (T)	hvinand (T)
	toppet skallesluger (T)	havørn (Y)
	rørhøg (Y)	plettet rørvagt (Y)
	engsnarre (Y)	klyde (Y)
	brushane (Y)	fjordterne (Y)
	havterne (Y)	dværterne (Y)
	moshornugle (Y)	

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Figur 6.5 Udpegningsgrundlag for det nærmestliggende Natura 2000 område.

På grund af afstanden til Natura 2000-området kan det afvises, at råstofindvindingen vil kunne påvirke naturtyper eller arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, eller Natura 2000-områdets integritet. Der graves ikke under grundvandsspejl, og emissioner af kvælstofoxider fra graveaktiviteterne vil være begrænsede og lokale, og vil derfor ikke medføre målbare forøgelser af luftens indhold af kvælstofoxider i Natura 2000-området.

Råstofindvinding i det miljøvurderede areal vil heller ikke påvirke øvrige Natura 2000-områder beliggende i større afstand herunder Natura 2000-områderne N114 Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å, og N124 Maden på Helnæs og havet vest for, som ligger henholdsvis ca. 10,9 km øst og ca. 9,5 km syd for det miljøvurderede areal.

6.3.2 Kommunal naturudpegningsgrundlag

Den §3-beskyttede sø på den nordlige afgrænsning af det miljøvurderede areal, er i Assens Kommuneplan udpeget som område med særlige naturbeskyttelsesinteresser.

Ifølge kommuneplanens retningslinje om beskyttede naturområder, må der ikke ske ændringer af tilstanden i arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, medmindre væsentlige

samfundsinteresser taler herfor og forudsat, at ændringen ikke medfører nogen eller alene en ubetydelig forringelse af de aktuelle naturmæssige værdier, eller mulighederne for at realisere de i kommuneplanen indeholdte naturkvalitetsmål.

Status for det udpegede naturområde (områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser) kan ikke opretholdes hvis arealerne bortgraves ved råstofindvindingen, og påvirkningen vil være negativ. Hvis §3-området forbliver upåvirket af råstofindvindingen vil påvirkningen være neutral. Efterbehandling til natur kan medføre en positiv påvirkning for det udpegede område, afhængig af hvordan efterbehandlingen realiseres.

Der vurderes at være risiko for en moderat påvirkning af den kommunale udpegning ved bortgravning af det udpegede naturområde.

6.3.3 Opsamling

Miljøemne	Sandsynlighed for miljøpåvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirkningsgrad af omgivelserne	Varighed	Samlet vurdering
Beskyttet natur	Stor	Lokal	Mindre	Vedvarende	Moderat
Bilag IV-arter mv.	Lille	Lokal	Lille	Vedvarende	Mindre
Natura 2000	Meget lille	Regional	Lille	Midlertidig/mellemlang sigt	Ingen/ubetydelig
Kommunal naturudpegning	Mindre	Lokal	Mindre	Vedvarende	Moderat

Tabel 6.4. Samlet miljøpåvirkning af naturinteresser.

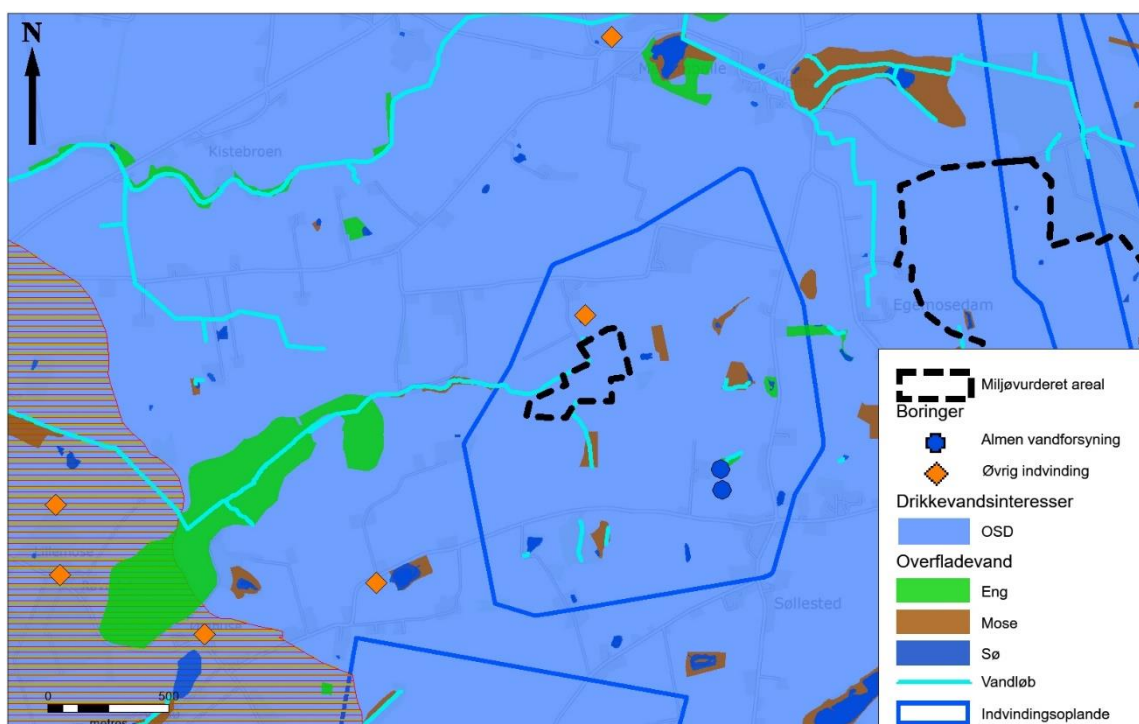
6.3.4 Mulige afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i relation til naturinteresser.

Ved en konkret ansøgning kan der stilles vilkår for eksempelvis gravedybde og gravefelter mv i forbindelse med en evt. gravetilladelse. I gravetilladelsen indarbejdes desuden eventuelle vilkår, som er forudsat af tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning end råstofloven.

6.4 Vandmiljø

Figur 6.7 viser relevante temaer om grundvand, vandforsyning og overfladevand.

Figur 6.7. Drikkevandsinteresser, boringer og overfladevand.

6.4.1 Grundvand og vandforsyning

Det miljøvurderede areal ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og inden for indvindingsopland til almen vandforsyning – Søllested-Vedtofte Vandværk. Det miljøvurderede areal ligger uden for følsomme indvindingsområder og indsatsområder. Grundvandsmagasinet, hvorfra vandværket indvinder, er således ikke sårbart overfor påvirkninger fra terræn.

Nærmeste registrerede aktive vandforsyningsboringer er Søllested-Vedtofte Vandværks to boringer, som ligger hhv. 530 og 590 meter sydøst for det miljøvurderede areal. 100 meter nord for arealet findes der en vandforsyningsboring, som ikke er tilknyttet et anlæg.

DGU nr. 144.453 tilhører Søllested-Vedtofte Vandværk. Grundvandsmagasinet, hvorfra der indvindes, ligger under 49 meter moræneler og smeltevandssler. Ved vandværkets anden boring, DGU nr. 144.487, ligger grundvandsmagasinet fra 65 meter under terræn. Der er overvejende moræneler fra terræn, dog med to, hhv. 4 og 5 meter tykke, lag af smeltevandssand fra hhv. 6 og 21 meter under terræn.

Ifølge ansøgers prøvegravninger er der 0,8-1,0 meter rødbrændende ler med en blanding af fed og mager ler.

Der vil således være tale om indvinding af helt terrænnært ler, som ikke vil få indflydelse på eller vil påvirke et eventuelt terrænnært grundvandsmagasin i sand. Grundvandets potentiale- og strømningsforhold er derfor ikke vurderet nærmere.

Råstofindvinding er ikke i sig selv en forurenende proces, og råstofgravning kan ifølge Miljøstyrelsen sammenlignes med risikoen for forurening af grundvandet i forbindelse med den uregu-

lerede risiko for grundvandsforurening i forbindelse med jordbehandling med tunge maskiner i landbruget.

Det gælder generelt, at fjernelse af overjorden medfører forøget sårbarhed af grundvandet over for både nitrat og pesticider, men i indvindingsfasen tilføres der ikke nitrat og pesticider. Da den umættede zones tykkelse vil være mindsket efter indvindingen, vil den infiltrerende nedbør hurtigere nå grundvandsspejlet, og sårbarheden af det øvre grundvand vil derfor som regel være større efter råstofindvinding, end før indvindingen begyndte. Der forventes i dog i det miljøvurderede areal alene bortgravet de øverste ca. 1 meter af det terrænnære lerlag, som med undtagelse af mindre, lokale sandlommer vurderes at være mere end 40 meter tykt. Det vil sige, at den del af lerlaget der bortgraves, er meget lille i forhold til den samlede lertykkelse, og at den må forventes at være iltet, og derfor i forvejen ikke yder væsentlig beskyttelse af grundvandet. Bortgravningen ændrer således ikke på beskyttelsen eller sårbarheden af det dybereliggende grundvandsmagasin.

I det miljøvurderede areal ved Søllested vurderes det, at råstofindvinding ikke udgør en trussel mod drikkevandet i OSD eller vandforsyningsboringerne til Søllested-Vedtofte Vandværk.

6.4.2 Overfladevand

Der ligger et lille § 3 beskyttet vandhul i den nordlige kant af det miljøvurderede areal, og et beskyttet vandløb grænser umiddelbart op til arealet i syd og yderligere et beskyttet vandløb ligger tæt ved den vestlige afgrænsning.

Bortgravning af den øverste 1 meter moræneler vurderes ikke at påvirke vandstanden i eller vandtilførslen til hverken vandhul eller vandløb. Nærområdet til vandhullet bør dog friholdes for gravning for at sikre en tilstrømning af overfaldenært vand til vandhullet, om end denne tilstrømning er yderst begrænset.

6.4.3 Opsamling

Miljøemne	Sandsynlig- hed for miljø- påvirkning	Geografisk udbredelse af miljøpåvirkning	Påvirknings- grad af omgivel- serne	Varighed	Samlet vurdering
Grundvand og vand- forsyning	Lille	Lokal	Lille	Midlertidig	Ingen / ubetydelig
Overflade- vand	Mindre	Lokal	Lille	Kortvarig	Mindre

Tabel 6.5. Samlet påvirkning af vandmiljø.

6.4.4 Mulige afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i forhold til vandmiljø.

Ved en konkret ansøgning kan der stilles vilkår for eksempelvis gravedybde og gravefelter mv i forbindelse med en evt. gravetilladelse. I gravetilladelsen indarbejdes desuden eventuelle vilkår, som er forudsat af tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning end råstofloven.

6.5 0-alternativ

0-alternativet udgør den sandsynlige udvikling, hvis udlægget ikke gennemføres, og der dermed ikke bliver mulighed for råstofindvinding i området. Hermed vil området henligge, som det ser ud i dag.

Det anføres af ansøger, at de nuværende ressourcer i udlagte grave- og interesseområder for rødbrændende ler ikke er tilstrækkelige, bl.a. fordi råstofkvaliteten er for ringe til teglproduktion. For den regionale råstofplanlægning betyder det, at Regionsrådet skal finde områder med rødbrændende ler andre steder inden for samme geografiske område. Regionsrådet foretager løbende kortlægning efter råstofforekomster, og forslag til nye indvindingsområder vil blive fremlagt i kommende revisioner af råstofplanen eller som tillæg til en gældende råstofplan.

I forbindelse med den samlede miljøvurdering af Forslag til Råstofplan 2020 vil der blive taget stilling til forskellige alternative områder til råstofforsyning.

6.6 Kumulative effekter

Der findes 3 vindmøller umiddelbart nord for området indenfor en afstand af 150-600 meter. Vindmøllerne er fra 1999 og har en installeret effekt på 660 kW. Vindmøllerne kan forventes at være udtjente indenfor en kortere årrække, men vil bidrage til den samlede støjbelastning af området indtil da.

Støjen fra vindmøllerne forekommer hele døgnet og afhænger primært af vindstyrken. Støjgrænsen for vindmøller er forholdsvis lav, fordi støjen opleves som meget karakteristisk med en fast rytme (forårsaget af vingens passage af tårnet), hvilket gør støjen nem at opfatte med en øget genevirkning. Vindmøllestøjen opleves således som en selvstændig støjkilde i forhold til støjbelastningen fra råstofgravningen.

Imidlertid omfatter det miljøvurderede areal indvinding af rødbrændende ler, hvorfor den potentielle støjpåvirkning kun vil være aktuel i en kortvarig periode på få uger om året.

På grund af den kortvarige indvindingsperiode samt forskellen i støjens karakter og påvirkningsgrad, vurderes der ikke at være behov eller reel mulighed for afværgeforanstaltninger i forhold til den kumulative støjpåvirkning.

Der er ikke identificeret øvrige eksterne projekter eller miljøforhold, der vurderes at kunne kumulere med de forhold, der vurderes i den nærværende miljørapport. Der er dog, som altid ved nye råstofgrave en risiko for, at der kan være forhold som f.eks. støv og støj fra indvinding og transport mellem det miljøvurderede areal og teglværket, som samlet set kan give en lokal kumulativ påvirkning af tung trafik. Den samlede betragtning, der ligger til grund for vurderingen i denne miljørapport, indikerer dog ikke, at der vil være kumulative effekter.

7. Overvågning af væsentlige miljøpåvirkninger

Ifølge miljøvurderingsloven skal miljørapporten beskrive, hvordan Region Syddanmark vil overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger af planen.

Udlæg af råstofgraveområde Søllested vil ikke i sig selv bevirke ændringer i miljøtilstanden for området. Det sker først, efter der er meddelt en råstoftilladelse, og ansøger har startet aktiviteterne. Det vurderes, at der ikke er behov for særlig overvågning af planens miljøpåvirkninger, idet kommunens eksisterende overvågning af miljøforhold sammen med regionens tilsyn i forbindelse med en eventuel senere gravetilladelse vurderes at være tilstrækkeligt.

Bilag 1

Miljøscreening og afgrænsning af miljørapportens indhold.

Miljøscreening

Forslag til Råstofplan 2020

Region Syddanmark

Muligt råstofgraveområde Søllested – Assens Kommune

Udarbejdet juli 2019

Udgiver Region Syddanmark
 Regional Udvikling, Miljø og Råstof-
 fer
 Damhaven 12, 7100 Vejle
 www.regionsyddanmark.dk

Juli 2019

Gennemført af: Orbicon A/S

Indhold

1. Baggrund for miljøscreeningen.....	3
1.1 <i>Proces for udarbejdelse af Råstofplan 2020</i>	<i>3</i>
2. Miljøscreening.....	5
2.1 <i>Kumulative effekter</i>	<i>15</i>
2.2 <i>Sammenfatning</i>	<i>15</i>

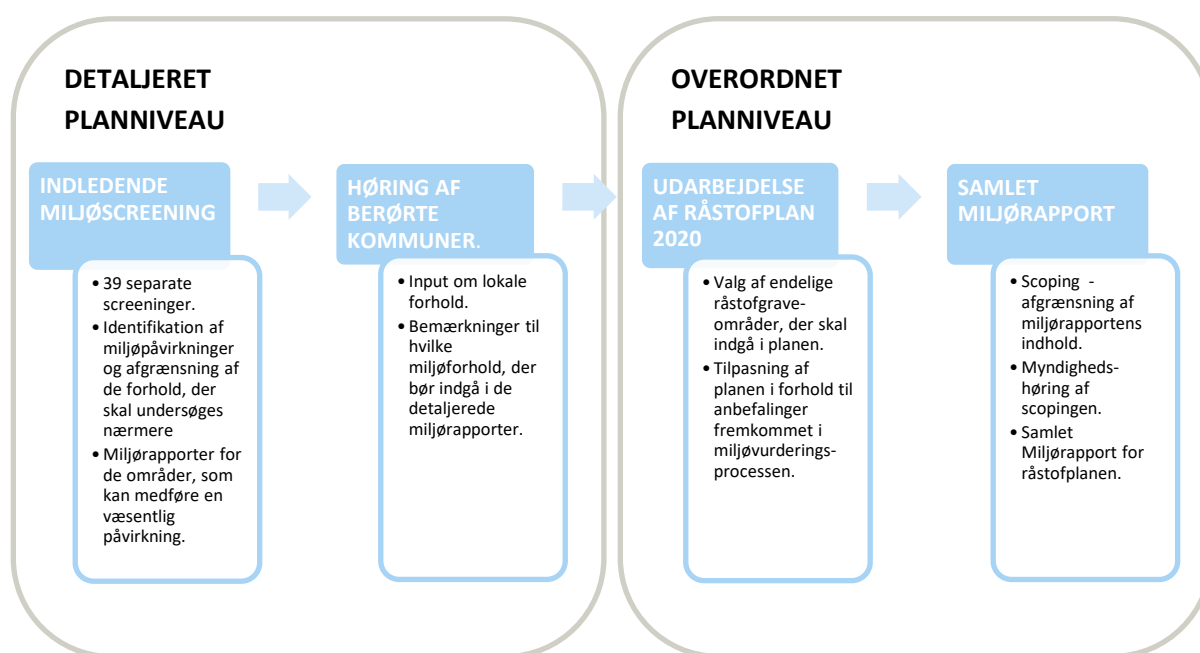
1. Baggrund for miljøscreeningen

1.1 Proces for udarbejdelse af Råstofplan 2020

Region Syddanmark har påbegyndt udarbejdelsen af forslag til Råstofplan 2020. Udarbejdelsen er startet med en indkaldelse af ideer og forslag i perioden 4. februar 2019 til 1. april 2019. På baggrund af de indkomne forslag og Region Syddanmarks egne forslag er der stillet forslag om i alt 39 nye råstofgraveområder.

Region Syddanmark skal i forbindelse med revisionen af råstofplanen vurdere råstofplanens indvirkning på miljøet. Dette sker i medfør af § 8 i lov om miljøvurdering af planer og programmer (jf. LBK nr. 1225 af 25. oktober 2018).

Miljøvurderingen foretages på to niveauer – et **detaljeret planniveau** (påvirkningen fra hvert råstofgraveområde) og et **overordnet planniveau** (Råstofplanens samlede betydning for miljøet, herunder overordnede miljømål og anden gældende planlægning), som illustreret nedenfor.

Figur 1 Illustration af proces for udarbejdelse af Råstofplan 2020.

1.1.1 Detaljeret planniveau

Indledende miljøscreening

Miljøscreeningen er del af den indledende proces, der er sat i gang i forbindelse med

udarbejdelse af Råstofplan 2020. For at sikre, at der allerede på et tidligt stadie af planlægningen tages højde for de miljømæssige konsekvenser ved realisering af planen, gennemføres i alt 39 miljøscreeninger for hvert af de foreslåede råstofgraveområder.

Screeningerne har til formål at identificere potentielle miljøpåvirkninger ved udnyttelse af råstofressourcerne i det pågældende område. Med baggrund i screeningen besluttet det dels, om råstofområdet skal indgå i den nye råstofplan, dels hvilke miljøforhold, der skal undersøges nærmere i den efterfølgende miljørapport.

Screeningen er gennemført for en række emner, der fremgår af miljøvurderingsloven, og for hvert emne er der foretaget en vurdering af sandsynligheden for, at planen medfører en miljøpåvirkning, og efterfølgende er der taget stilling til væsentligheden heraf.

Høring af berørte kommuner

Kommunerne høres i forbindelse med udarbejdelse af de indledende miljøscreeninger, med henblik på at indhente lokal viden om de områder, som ligger inden for kommunen. Derudover er det formålet at indhente bemærkninger til valg af miljøforhold, som skal behandles yderligere i de detaljerede miljørapporter.

Detaljerede miljørapporter

Der udarbejdes detaljerede miljørapporter for hvert af de råstofgraveområder, som i miljøscreeningerne er vurderet at kunne medføre væsentlige miljøpåvirkninger.

Hvis et råstofgraveområde er vurderet ikke at medføre væsentlige miljøpåvirkninger, vil området fortsat indgå i den samlede miljørapport, så det sikres, at eventuelle konflikter med overordnede planer samt kumulative effekter vurderes for alle områder omfattet af planen.

1.1.2 Overordnet planniveau – samlet miljøvurdering af Råstofplan 2020

Afgrænsning

Indledningsvis skal der udføres en afgrænsning af selve miljørapporten. Afgrænsningen fastlægger således, hvad der skal undersøges i miljørapporten, og hvilket niveau det skal ske på. Der tages udgangspunkt i de udførte miljøscreeninger og suppleres med en analyse af de overordnede planlægnings- og miljøforhold.

Høring af berørte myndigheder

Afgrænsningen sendes i høring hos berørte myndigheder gennem en generel henvendelse om indholdet i miljøvurderingen af Råstofplan 2020. Høringssvarene opsamles i den samlede miljørapport, hvor der bl.a. redegøres for, hvordan høringsfasen har haft indflydelse på afgrænsningen af miljørapporten.

Miljørapport

Den samlede miljørapport vil både omfatte vurderinger af miljøpåvirkninger på lokalt niveau for hvert råstofområde, som identificeret i de indledende miljøscreeninger, og vurderinger på det overordnede planlægningsmæssige niveau.

2. Miljøscreening

Nedenfor vurderes de potentielle miljøpåvirkninger ved råstofgraveområdet.

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
Befolkning og sundhed				
Støjpåvirkning		X		Indvinding af råstoffer vil resultere i en støjpåvirkning i området, både fra selve gravearbejdet og fra transport af materiale i råstofgravens driftsperiode. I en eventuel gravetilladelse vil der blive fastsat vilkår for støj, hvor der tages højde for den konkrete placering af graveområdet i forhold til støjfølsomme områder, herunder beboelse. Der er 1 bolig i en afstand af 200 m Der er 2 boliger i en afstand af 500 m
Sundhedstilstand			X	Råstofgravning i området vurderes ikke at påvirke menneskers sundhed, forudsat at de fastsatte krav i en eventuel gravetilladelse overholdes – disse omfatter bl.a. vilkår, der regulerer forhold som

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				grundvandsbeskyttelse, driftstider, støj, skrænthældninger og udkørselsforhold.
Svage grupper	X			Råstofgravning i området vurderes ikke at påvirke svage grupper.
Friluftsliv / Rekreative interesser			X	Området anvendes til landbrugsmæssige formål. Planen vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger på de rekreative interesser. Der er ikke udpeget rekreative interesser i området i kommuneplanen.
Brand, eksplosion, giftpåvirkning	X			
Vindmølleområder ift. støjbelastning		X		Der findes 3 vindmøller umiddelbart nord for området indenfor en afstand af 150-600 meter. Vindmøllerne er fra 1999 og har en installeret effekt på 660 kW. Vindmøllerne kan forventes at være udtjente indenfor en kortere årrække, men vil bidrage til den samlede støjbelastning af området indtil da.
Naturinteresser				
Nærliggende Natura 2000 områder		X		Nærmeste Natura 2000 områder er Lillebælt (Natura 2000-område nr. 112, Habitatområde nr. H96 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 47), ca. 8 km vest for

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				området, og Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å (Natura 2000 område nr. 114 og Habitatområde nr. H98), ca. 10 km vest for området. Derudover findes Maden på Helnæs og havet vest for (Natura 2000-område nr. 124, Habitatområde nr. H108) ca. 10 km syd-sydvest for området.
Andre internationale beskyttelsesområder (Ramsar)		X		Natura 2000 område Lillebælt (nr. 112) omfatter også Ramsarområde nr. 15.
§ 3 beskyttet natur		X		Der ligger en § 3 beskyttet sø i kanten af området samt et beskyttet vandløb umiddelbart syd for området.
Plante og dyreliv			X	Der er ikke kendskab til artsfund i området, men selve området og naturområderne nær området kan rumme plante- og dyreliv, der er beskyttet. Hvis det i forbindelse med at evt. kommende projekt vurderes, at der er risiko for påvirkning af plante- og dyreliv, forudsættes det, at der foretages de nødvendige foranstaltninger.
Sjældne, udryddelsestruede el. fredede dyr, planter el. naturtyper			X	Se ovenfor.

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
Økologiske forbindelser		X		Den § 3 beskyttede sø er i Assens Kommuneplan udpeget som naturområde og våd natur
Fredninger	X			Der er ingen konflikt med fredede områder.
Fredskov	X			Området omfatter ikke fredskovspligtige arealer.
Skovrejsning			X	Et større område med skovrejsning, uønsket rækker ind i områdets østlige del.
Beskyttelseslinjer Eks. Skov-, Strandbeskyttelses-, Sø- eller Å-beskyttelseslinjer.	X			Området er ikke omfattet af nogen bygge- eller beskyttelseslinjer
Kystnærhedszonen	X			
Kulturhistorie og landskab				
Landskabelige værdier		X		Den vestlige del af området ligger inden for udpegningen af større sammenhængende landskabsområde og grænser op til værdifuldt landskabsområde.
Kulturmiljøer, bevaringsværdige bygninger og kirker			X	Der ligger ingen udpegede kulturmiljøer, eller kirker inden for området. Nærmeste udpegede værdifulde kulturmiljøer ligger dog inden for en afstand af ca. 600-750

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				meter. Bevaringsværdige bygninger fremgår ikke af kommuneplanen.
Arkæologiske forhold og fortidsminder			X	Der er ingen fredede fortidsminder eller fund inden for området. En evt. kommende udgravning skal imidlertid udføres jf. museumslovens § 27. Stk. 2. "Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum..."
Jordbrug		X		Området ligger inden for udpeget særligt værdifuldt landbrugsområde.
Geologiske interesser		X		Den østlige og centrale del af området ligger inden for udpeget værdifuldt geologisk område og nationalt geologisk område.
Beskyttede sten- og jorddiger		X		Der ligger et beskyttet sten- og jorddige inden for området i vest samt flere i kanten af området mod syd og nord.
Trafik og transport				
Trafikafvikling/ -kapacitet		X		Råstofindvinding i området vil medføre trafik med tunge køretøjer i forbindelse

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				med driften ved kørsel til og fra graveområdet.
Sikkerhed/tryghed		X		Adgangsvej og oversigtsforhold i den forbindelse kan påvirke sikkerhed og tryghed for trafikanter og de nærmeste naboer.
Støj fra trafik		X		Der vil komme støj ved kørsel til og fra området
Risiko for ulykker		X		Mere (tung) trafik vil give større risiko for ulykker, særligt i forbindelse med vejnet, der ikke er forberedt til tung trafik. Det vurderes dog på nuværende tidspunkt, at der ikke er større risiko forbundet med transport af råstoffer end anden almindelig godstransport
Ressourceanvendelse				
Arealforbrug			X	Området er 6,9 ha og planlægges anvendt til indvinding af ler. Indvinding på arealet vil blive omfattet af miljøvurderingslovens (LBK nr. 1225 af 25/10/2018) Bilag 2, nr. 2a: Stenbrud og minedrift i åbne brud samt tørvegravning. Området omfatter i øst en mindre del af et større eksisterende interesseområde for ler. Interesseområde Lerbjerg er

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				udlagt som råstofinteresseområde i Råstofplan 2016.
Energiforbrug, anlæg, transport og drift.			X	Der er ikke særskilte udfordringer i forhold til energiforbrug.
Vandforbrug			X	Der bruges ofte vand til vanding af veje mv. Idet det drejer sig om lerindvinding, vil der ikke skulle bruges vand til vådsigtning af materialerne. Hvorvidt der skal bruges vand i forbindelse med en eventuel råstofgravning i området, kommer an på ansøgningen og kommunens efterfølgende sagsbehandling. Et eventuelt vandforbrug vil derfor ikke kunne estimeres under den indledede planproces.
Produkter, materialer, råstoffer	X			
Affald			X	Der produceres ikke affald i forbindelse med indvinding af ler. Almindelig dagrenovation, brugte oliefiltre fra råstofgravens materiel mv. forudsættes bortskaffet efter de regler, der er gældende i Assens Kommune.
Forurening, miljøfremmede stoffer mm.				
Luft/emissioner og lugt			X	Der vil sandsynligvis forekomme udstødning fra indvinding, forarbejdning og

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				transport af råstoffer, men den vil meget hurtigt blive stærkt fortyndet. Der forekommer normalt ikke lugt i forbindelse med råstofindvinding.
Lys og refleksioner			X	Der forudsættes ikke indvinding om natten og dermed ikke behov for belysning udover lys på gravemaskiner og lastbiler
Jordforurening			X	Der er ingen kortlagt jordforurening indenfor eller nær området.
Grundvand og vandforsyning		X		Området ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og inden for indvindingsopland til almen vandforsyning – Søllested-Vedtofte Vandværk. Området ligger uden for følsomme indvindingsområder og indsatsområder. Nærmeste registrerede aktive vandforsyningsboringer er Søllested-Vedtofte Vandværks to boringer, som ligger hhv. 530 og 590 meter sydøst for området. 100 meter nord for området findes der endvidere en vandforsyningsboring, som ikke er tilknyttet et anlæg.
Overfladevand		X		Der ligger en § 3 beskyttet sø i kanten af området. Et beskyttet vand grænser umiddelbart op til området i syd.

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
Udledning af spildevand	X			Råstofgravning genererer ikke spildevand, og der er ingen spildevandsudledning i eller nær området.
Støj og vibrationer		X		Der vil forekomme støj og vibrationer fra gravning og trafik med tunge køretøjer.
Ledningsoplysninger				
Naturgasledninger	X			
El-ledninger	X			
Kloakledninger	X			
Telefon- og datakabler	X			
Vandforsyningsledninger	X			
Andre planer og relevante påvirkninger				
Kommuneplan			X	Området er ikke omfattet af kommuneplanrammer. Området er omfattet af retningslinjer for følgende udpegninger i Kommuneplan 2017-2029: - Naturområder - Større sammenhængende landskabsområde - Særligt værdifulde landbrugsområder

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
				Disse retningslinjer er behandlet under ovenstående emner.
Natur- og vandplan			X	Området berører ikke Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn - Hovedvandopland 1.12 Lillebælt/Fyn.
Affaldsplan	X			
Trafikplan			X	Der er ikke modstridende interesser i trafikplanen.
Regional udviklingsplan			X	Der er ikke modstridende interesser i Den Regionale Udviklingsplan for Region Syddanmark. Området ligger umiddelbart vest for et udpeget råstofinteresseområde.
Agenda 21			X	Anvendelsen strider ikke mod Agenda 21 strategien, der er indarbejdet i kommuneplanen.
Spildevandsplan			X	Der er ikke modstridende interesser i spildevandsplanen.
Vandforsyningsplan			X	Ingen bemærkninger i forhold til Vandforsyningsplan 2010-2021 for Assens Kommune.
Landsplandirektiv	X			

Miljøemne	Ikke relevant	Forhold, der bør vurderes	Forhold der ikke vurderes yderligere	Begrundelser/Bemærkninger
Afstand til lufthavne			X	Ca. 25 km sydvest for Beldringe Lufthavn

2.1 Kumulative effekter

Der findes 3 vindmøller umiddelbart nord for området indenfor en afstand af 150-600 meter. Vindmøllerne er fra 1999 og har en installeret effekt på 660 kW. Vindmøllerne kan forventes at være udtjente indenfor en kortere årrække, men vil bidrage til den samlede støjbelastning af området indtil da.

2.2 Sammenfatning

I den indledende miljøscreening er der identificeret en række miljøforhold, som kan blive påvirkede ved realisering af råstofplanen inden for dette specifikke råstofgraveområde. Disse miljøforhold skal derfor indgå i miljørapporten, hvor der ses nærmere på bl.a. planens retningslinjer og tilretninger heraf, påvirkningsgrad, afværgeforanstaltninger og eventuelle ændringer i områdets afgrænsning.

Følgende emner vil indgå i miljørapporten:

- **Befolkning og sundhed** (Støjpåvirkning, Vindmølleområder ift. støjbelastning)
- **Naturinteresser** (Nærliggende Natura 2000 områder, andre internationale beskyttelsesområder (Ramsar), § 3 beskyttet natur og økologiske forbindelser)
- **Kulturhistorie og landskab** (Landskabelige værdier, jordbrug, geologiske interesser og beskyttede sten- og jorddiger)
- **Trafik og transport** (Trafikafvikling/-kapacitet, sikkerhed/tryghed, støj fra trafik og risiko for ulykker)
- **Forurening, miljøfremmede stoffer mm.** (Grundvand og vandforsyning, overfladevand og støj og vibrationer)